

Llobregós informatiu

NÚM 39 - DESEMBRE 2009 - GENER 2010

Núm 39 - desembre 2009 - gener 2010
Revista bimestral d'informació i opinió

EDITA:
Associació del Patrimoni Artístic
i Cultural de Torà
c/ Convent, s/n
25750 TORÀ - Tel. 649 352 877

Subscripcions i publicitat:
Rosa M. Santamaria 973 473 253

CONSELL DE REDACCIÓ:
Antònia Balagué, Ramon Fitó, Maria Garganté,
Ferran Miquel, Maria Morros, Josep Verdés,
Daniel Vidal, Noèlia Viles
Coordinen: Xavier Sunyer i Fermí Manteca

COL·LABORADORS HABITUALS
Roger Besora, Albert Brau, Anna Cantacorps, Agustí
Cinca, Gemma Martínez, Montse Miquel, Montse
Oliva, Sílvia Porta, Montse Torné, Montse Vives

COL·LABOREN EN AQUEST NÚMERO
Assumpció Caelles, Jaume Marimon, Pere Masses,
Toni Padullés, M. Alba Puigpelat, Marta Santaulària,
Mireia Torrents

Fotografia: Xavier Sunyer
Disseny i maquetació: Fermí Manteca
Correcció lingüística: Marta Bagà i Dani Vidal

Subscripció anual: 13,00 Euros
A l'estranger: consultar preus
Número solt: 2,50 Euros

Dipòsit legal: L -798-2003
Impressió: Impremta Barnola (Guissona)
Tiratge: 700 exemplars

Aquest número està imprès en paper
ecològic, elaborat sense clor

<http://www.llobregos.info>
correu-e: info@llobregos.info

(≡) **ACPC**
Associació
Catalana
de la Premsa
Comarcal

Membre de l'Associació Catalana
de la Premsa Comarcal

Llobregós és una publicació bimestral. Hi pot
participar i/o col·laborar tothom que
ho desitgi. El Consell de Redacció no subscriu neces-
sàriament les opinions expressades pels autors dels
articles, que en són els responsables. La Redacció
manifesta que no està obligada a acceptar totes i
cadascuna de les col·laboracions rebudes.

Contingut

7

A Calonge de Segarra es va celebrar
una de les últimes Festes Majors

15

A Ivorra preparen el Mil·lenari del
Saint Dubte (1010-2010)

23

Els boletaires del Llobregós ens
parlen de la temporada dels bolets

32

Patrimoni a la Vall: els cementiris
singulars del Llobregós

48

La Paulina Oliva, d'Ivorra, ens
prepara uns caragols boníssims

50

Dues persones de Castellfolit van
a peu del Matagalls a Montserrat

Editorial

3	Editorial
5	Noticiari
16	... de la Vall
20	Comprimits de salut
21	Pedagogia
23	Els boletaires
28	Caminada per l'EIN
30	Arquitectura popular
32	Patrimoni a la Vall
34	Caminada de tardor
37	Agenda
38	El ventilador
40	Opinions
42	Negre sobre blanc
43	No em feu cas
45	Música recomanada
46	El temps
47	Passatemps
48	La nostra cuina
49	Esports
54	Foto record

És prou coneguda la tradició que hi ha pels bolets en la Vall del Llobregós, com a ingredients en la preparació de guisats, i per sobre de tot per la passió que algunes persones arriben a tenir per collir-ne. En moltes cases les llenegueres més bones s'han transmès de pares a fills durant generacions. De fet, la recol·lecció de bolets és una activitat heretada de l'època en què la supervivència depenia d'arreglar els fruits que ens regalava la natura.

Amb una cultura boletaire tan arrelada ens ha semblat una bona idea recollir en una nova secció l'opinió d'un boletaire de cada poble, de manera que quedi constància de com ha estat la temporada dels bolets. Aquest nou reportatge que encetem amb l'exemplar que esteu llegint esperem que tingui continuïtat cada any un cop arribada la tardor.

També trobareu en aquest número les seccions i col·laboracions habituals, destacant especialment el reportatge dedicat al espai protegit de l'EIN del Llobregós que malauradament es va cremar el mes de juliol i ha quedat molt malmès. A l'apartat de patrimoni a la vall presentem un reportatge dels cementiris en el que, entre altres coses, us adonareu de les similituds arquitectòniques existents en els cementiris dels pobles de la Vall.

Desitgem també que acabeu de passar aquest any de la millor manera, amb una feliç celebració de les festes nadalenques, i que l'any 2010 us porti prosperitat i un pas més en la superació de la crisi econòmica.

Portada: A la tardor, la caiguda de les fulles provoca situacions inesperades: una fulla ha quedat suspesa per la tela d'una aranya del bosc

www.llobregos.info

AMB EL SUPORT DE

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

INSTITUT
D'ESTUDIS
ILERDENCs
Fundació Pública de la Diputació de Lleida

PUBLICITAT

973 473 253

CAN
PXP
BAR - RESTAURANT

"La casa del pa i la coca"

CTRA. DE PONTS S/N - 08281
CASTELLFOLLIT DE RIUBREGÓS
(BCN) TELÈFON 93.8693038

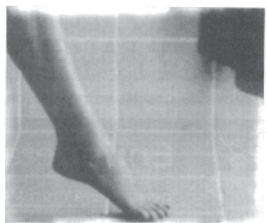

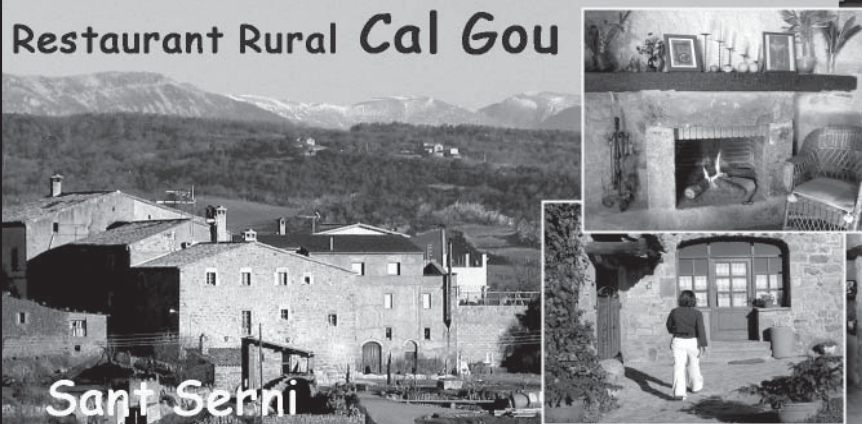
Enriqueta
peruqueria unisex
perfumeria
C/ Vall, 2 - Tel. 973 47 31 57 -TORÀ (Lleida)

**FLECA
PASTISSERIA**
PERETÓ
Major, 2
Tel. 973 476 018
SANAÜJA
Ctra. de Lleida, 1
Tel. 973 460 458
PONTS

QUEVIURES
«LA FACINA»
M. ROSA TARRUELLA
C/ VALL, 4
TEL. 973 473 006
TORÀ (LLEIDA)

JOSEP ALARCON BERNAL
FONTANERIA, CALEFACCIÓ
I AIRE CONDICIONAT

EL CONFORT
La calefacció de terra amb aigua, irradia el calor d'una forma natural, de baix a dalt, raó per la qual es considera com la «calefacció ideal», permetent un màxim confort i benestar.
C/ Eras, 15 • Tel. 973 47 32 67 • 25750 TORÀ

Restaurant Rural Cal Gou

Sant Serni
cuina casolana
obert caps de setmana
tel. 973473405

Calonge de Segarra també separa la matèria orgànica

El passat mes d'octubre Calonge de Segarra va començar a fer la recollida selectiva de la fracció orgànica, mitjançant la instal·lació de compostadors comunitaris als nuclis i de cubells a les masies. La separació de la matèria orgànica serà d'obligat compliment per a tots els municipis de Catalunya abans del 2010. Els beneficis ambientals que aporta aquesta pràctica són substancials ja que permet l'aprofitament d'aquest residu per obtenir adob natural (també anomenat compost) i, al mateix temps, col·laborem a què els abocadors s'omplin més lentament ja que reduïm la quantitat de materials que s'hi llencen.

El passat 23 d'octubre es va dur a terme, al local social de Calonge de Segarra, una reunió informativa en la qual l'empresa encarregada de realitzar el compostatge, Ambiens-Gestió de Recursos Ambientals, SL, va explicar en què consistiria la recollida selectiva de la matèria orgànica en el municipi i es van repartir

els cubells als domicilis per fer el compostatge a casa.
Anna Cantacorps

Aleny va celebrar una animada Festa Major

El darrer cap de setmana de setembre, Aleny va celebrar la seva festa grossa i no es va poder donar notícia en l'anterior número del LLOBREGÓS. Els actes van començar dissabte a 2/4 de 10 del vespre amb el ball a càrrec del conjunt *Mil·lenium*. A la mitja part, es van repartir entrepans de pernil per a tothom. L'endemà, diumenge, va tenir lloc, a la 1 del migdia, la missa solemne a l'església de Sant Miquel d'Aleny. *Anna Cantacorps*

Programa Fatec + Vida a Vicfred

El passat 7 d'octubre va començar el nou curs d'exercici físic 2009-2010, dins el programa "FATEC + VIDA" que organitza l'Ajuntament. Això ha estat possible gràcies a la bona acceptació que va tenir el curs passat per part de tots els veïns del municipi.

Aquest any es faran dos grups depenent de l'edat i la forma física de cadascú. El primer grup d'11,30 fins a les 12,15 i el segon grup de 12,15 fins a les 13,00 tots els dimecres i els divendres. Les classes les impartirà com l'any passat la monitora Montse Esteve i es faran al local social de Sant Guim de La Plana.

De moment s'ha apuntat força gent amb la sana intenció tots plegats de buscar una millor qualitat de vida tot movent l'esquelet i passar una bona estona, en definitiva. *Josep Verdés*

Activitats de l'Associació de Dones de Torà

L'Associació de Dones Toraneses (ADT) ha començat el curset de Tai-Txi i tenen previst fer un "tast de vins". També, després de l'èxit que va tenir l'any passat, es torna a organitzar una sortida a Caldea (Andorra) per al dia 29 de novembre. També està pendent de programació un curset de primers auxilis.

Per altra banda, després de tres anys de singladura, ara toca fer un canvi de Junta. És per això que el proper dia 5 de desembre, a la sala d'actes de l'Ajuntament, es farà una Assemblea General de sòcies on es donarà compte d'aquests tres anys i es farà l'elecció de les noves membres de la Junta que substituiran les sortints. La Junta actual demana i agraeix l'assistència a aquesta convocatòria. *ADT*

Millora la xarxa elèctrica de Prades

L'empresa elèctrica FECSA ha realitzat una millora molt necessària a la xarxa de distribució que té a Prades. L'obra ha consistit en la substitució de diversos pals i el cablejat elèctric del tram que porta la llum a Bertrams i a cal Jepet. Aquesta instal·lació era encara amb fils sense recobrir i els pals estaven malmesos i poc fonamentats, fet que comportava un greu perill a causa del fort vent que bufa en aquest indret i les gebrades que hi sovintegen durant els hiverns, les quals amenaçaven de fer caure els pals i el cablejat a la via pública que uneix aquestes dues cases amb el nucli de Prades. En definitiva la instal·lació estava igual que el dia que va arribar la llum al poble, es a dir, la primavera de 1971. *Ferran Miquel*

Gimnàstica de manteniment a Calonge de Segarra

A mitjans del mes d'octubre es va iniciar el curs de gimnàstica de manteniment *No et rovellis! Fes salut*, organitzat per l'Ajuntament de Calonge de Segarra.

El curs ha tingut una molt bona acollida per part dels veïns del municipi, de manera que s'han fet dos grups, el de dimarts i el de dijous. Les classes són setmanals i duraran fins al maig del 2010. *Anna Cantacorps*

Dusfort
RESTAURANT

CARNS A LA BRASA - MENÚ DIARI - ESMORZARS

HORARIS

De dilluns a dijous de 8 a 5 de la tarda
Divendres i dissabtes de 8 a 12 de la nit
Diumenges i festius de 9 a 12 de la nit

Ctra. 1412, (Calaf-Ponts) - 08281 CALONGE DE SEGARRA
Tel. 636.60.79.13 e-mail: restaurantdusfort@gmail.com

L'Espluga de Francolí: Museu de la Vida Rural

El passat dia 10 d'octubre va reobrir les seves portes el Museu de la Vida Rural a l'Espluga de Francolí, després de la remodelació que ha portat a terme la Fundació Lluís Carulla, promotora i gestora del Museu, i que l'ha convertit en un espai museístic de primer ordre. La reforma ha estat inspirada en museus temàtics de tot el món, i juga amb una escenografia evocadora i fidel per treure profit dels mitjans audiovisuals, sistemes interactius, sons i olors, convertint-se així en un dels museus més moderns del país.

L'actual remodelació és obra de l'arquitecte Dani Freixes i s'estima que superarà les 20.000 visites anuals, un 20% més que fins ara. Compta amb diferents tallers pels visitants i s'han previst 4 itineraris pedagògics per a infants.

L'any 1988, Lluís Carulla va transformar l'antiga casa pairal de la família Carulla en el Museu de la Vida Rural (MVR) a l'Espluga de Francolí. Durant més de vint anys, el MVR ha contribuït a recollir, preservar i difondre un llegat cultural que ens ajuda

a entendre i valorar el present i a millorar el futur. Una bona destinació per programar una sortida des del Llobregós. *Redacció*

FOTO: JORDI VIDAL

Local social de Vicfred: segona fase

El passat 9 d'octubre l'Ajuntament va adjudicar la segona fase de les obres que s'han de fer al nou Local Social de Vicfred. Aquesta nova fase la farà l'empresa Trumes, la mateixa que ja es va fer càrrec de la primera que va consistir en l'edificació de l'estructura bàsica del edifici amb mòduls prefabricats de formigó. El pressupost de l'obra d'aquesta nova fase és de més 211.000 euros.

Els treballs a fer ara són bàsicament: acabar de la teulada, pavimentació del local, habilitar els lavabos, habilitar el lloc per el bar, condicionar l'escenari i portes i finestres per tancar el recinte.

Com es pot veure, totes les obres es fan a l'interior del local per condicionar-lo de tal manera que ja es pugui fer servir, si més no provisionalment. Les obres començaran dintre dels propers mesos i després ja només quedarà una tercera fase per fer els acabats del local. *Josep Verdés*

Lluïda Festa Major de Calonge i del Soler

El passat dia 4 d'octubre es va celebrar la Festa Major de Calonge de Segarra i del Soler. L'acte va tenir lloc a l'església de Santa Fe de Calonge amb la missa solemne a la 1 del migdia. La cerimònia va estar acompanyada per la coral Ressons, de Calaf, la qual també va oferir un concert després de la celebració de la Eucaristia. Tot seguit, hi va haver un pisolabis per a tots els assistents. *Anna Cantacorps*

Primera castanyada popular a Castellfollit de Riubregós

El dissabte dia 31 d'octubre, Castellfollit de Riubregós va celebrar per primera vegada la festa de la Castanyada al local social del poble. La festa, organitzada per l'Associació Juvenil del poble, era gratuïta i oberta a tothom i per a totes les edats. Va consistir en un sopar de pa torrat sucacat amb tomàquet i all acompanyat de fuet i regat amb vi, aigua o refresc. Després de sopar, van fer acte de presència els protagonistes de la festa, les castanyes i els moniatos escalivats amb un raig de moscatell.

La vetllada, va ser amenitzada pel músic Sebas, de Granyena. Tot plegat va acabar amb un recopilatori de música disco. Una setantena de persones, entre petits i grans, van assistir a l'acte. L'organització està

molt satisfeta de la col·laboració de tot el jovent i de l'èxit de participació de la festa i espera que sigui el principi d'una nova celebració més al poble. *Marta Santaulària Rosell*

Dinar de la Gent Gran a Biosca

El dissabte 19 de setembre celebrarem el tradicional "Dinar de la gent gran", una festa iniciada pel Grup de Gent Gran de Biosca. Aquesta és una festa per fer relacions i esdevé un punt de trobada per a moltes persones grans que durant l'any no tenen la possibilitat de trobar-se i per tant la xerrameca és el plat fort del dinar.

Cada any s'homenatja la persona més gran, aquest any es va obsequiar la Matilde Torres amb un ram de flors. Esperem que l'any vinent podem tornar a repetir l'homenatge. *Noèlia Viles*

Hereus i Pubilles del Llobregós

Els Consistoris de Calonge de Segarra i Castellfollit de Riubregós van escollir els hereus i pubilles que representaren ambdós municipis a la Fira Multisectorial d'Igualada. En la missa solemne oficiada a la Basílica de Santa Maria de la capital de l'Anoia van oferir els fruits del camp i diferents tipus de pa que posteriorment es van repartir entre les persones necessitades.

L'Abril Illa i l'Oriach Illa i Biosca, del Raval d'Aleny, han representat Calonge de Segarra; i Martin i Adrià Antón i Lara i Judit Ubach i Badia han estat els hereus i pubilla de Castellfollit. Es dona la circumstància que l'àvia de la Judit, la Carme, va ésser la primera pubilla del municipi d'Òdena l'any 1955. *Maria Morros*

Calonge de Segarra ja disposa de panells informatius

Darrerament s'han col·locat diversos panells informatius en el municipi. Concretament són set, un a cada nucli de població i també davant les oficines de l'Ajuntament.

D'aquesta manera, els veïns de Calonge de Segarra estaran més informats de tot allò que succeeix en el municipi, atès que en aquests panells s'hi penjaran totes les notícies relacionades amb el municipi, com ara edictes, anuncis i altra informació municipal que fins ara només es podia consultar a l'Ajuntament en l'horari d'atenció al públic. *Anna Cantacorps*

El Pla "Zapatero" a la Molsosa

Amb la construcció d'un petit mur de contenció davant la Creu del Captaire de Prades, fet pels operaris Antoni i Ramon Serra Noguerola, acaben les obres realitzades amb el Fons Estatal d'Inversió Local (FEIL) al municipi de La Molsosa.

En total s'han invertit 22.654 euros, els quals, a més de l'esmentada intervenció, han servit per afegir unes lluminàries a l'enllumenat públic d'Anfesta i la col·locació d'una barana al casc urbà d'aquest mateix nucli, amb una despesa total d'uns 3.000 euros. Una altra actuació realitzada amb aquesta subvenció extraordinària ha consistit en pintar les dependències de l'Ajuntament i la sala Polivalent de la Molsosa amb una inversió total d'uns 7.000 euros.

La part més important, però, s'ha destinat a Prades ja que entre la construcció del mur i les reformes al local social del poble s'han invertit uns 12.000 euros. Es tracta d'unes obres no previstes en el pressupost municipal per a l'any 2009 i que l'Ajuntament ha destinat a coses útils que tard o d'hora hauria calgut fer. *Ferran Miquel*

Festa de la Gent Gran a Sanaüja

El dia 27 de setembre es va celebrar l'edició anual de la Festa de la Gent Gran. Aquest any els homenatjats van ser els següents: les senyores Francisca Barceló i Lola Vilella i el senyor Frederic Fuertes, mentre que com a matrimoni homenatjat pels seus anys de convivència fou el format pels senyors Joaquim Pastor i Conxita Vila.

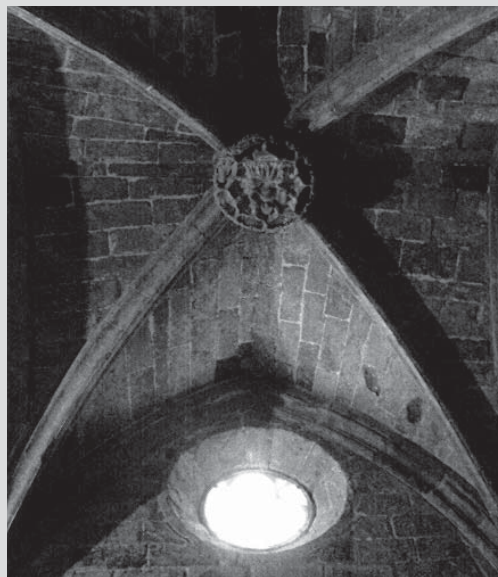
La jornada començà amb la missa major seguida del tradicional dinar de germanor, després del qual s'entregaren les plaques commemoratives a càrrec de la senadora Maria Burgues, l'alcalde M. Rosa Castellà, i la presidenta del Casal de Gent Gran, Miracle Rius. Per cloure l'acte es va celebrar un petit concert a càrrec de la cantant Vanessa Sàez i el clarinetista i saxofonista Ramon Clotet, acompanyats per Maria de les Sogues, professora de l'Escola de Música de Ponts. El concert va ser presentat per l'Ariadna, filla de la Vanessa. *Maria Garganté Llanes*

La Sagrera, centre d'interpretació del romànic

La Sagrera, una iniciativa de l'Ajuntament de Castellfollit de Riubregós, té com a objectiu principal la dinamització econòmica del municipi i la seva promoció turística. El Centre d'Interpretació La Sagrera estarà situat a l'entorn del Priorat de Santa Maria i pretén convertir-se en un instrument que serveixi per reunir les visites culturals interessades en el coneixement de l'Edat Mitjana i en l'art Romànic i Gòtic i divulgar i interpretar el llegat històric de l'Edat Mitjana present a la Catalunya Central. En aquest sentit, oferirà una visió detallada de la vida quotidiana en el món medieval, l'agricultura, la ramaderia, els oficis, la producció de la ceràmica, la construcció, l'art romànic, l'art gòtic o la construcció de castells.

Aquest projecte té un cost total de 250.652,8 euros, dels quals el 50% està finançat pels Fons Europeus de Desenvolupament Regional (FEDER) i s'està treballant per aconseguir el finançament de l'altre 50%. *Ajuntament de Castellfollit*

Castanyada a la Molsosa

El dia 31 d'octubre un grup de veïns i veïnes de la Molsosa van organitzar una castanyada al local social del poble. La iniciativa va sorgir de l'esperit empenedor d'un reduït nombre de persones que van voler recuperar aquest any una tradició que ja havia existit temps enrera però que feia anys s'havia perdut. Malgrat no tenir assegurat l'èxit de la convocatòria perquè coincideix amb els treballs de sembra que ocupen totes les hores del dia a molts pagesos, ho varen voler provar i el resultat va ser prou respectable. Una trentena de persones van acudir a la cita per gaudir d'un bon pa amb tomàquet i unes postres amb castanyes i moniatos calents acompanyats per un excel·lent moscatell, a més d'una bona estona d'amigable tertúlia, ingredients necessaris perquè la castanyada sigui un èxit. Tots menys un: una

temperatura inusualment càlida per tractar-se de la vigília de Tots Sants; però aquest, com tothom sap, avui per avui, queda fora del control de les eficients organitzadores de la castanyada. *Ferran Miquel*

MARC MIQUEL PUJANTELL

Biosca solidària

A partir del 13 d'octubre Catalunya va engegar una campanya de recollida d'aliments per fer front a les dificultats que centenars de milers de catalans passen cada dia. Aquesta iniciativa pretén combatre la crisi econòmica que afecta la nostra societat, ajudar els més desfavorits i consisteix en una recollida d'oli, arròs, llegums, pasta... productes de primera necessitat que és el que més falta fa al Banc d'Aliments de Catalunya.

Des de Biosca, el Grup de Gent Gran va promoure aquesta campanya i hi va col·laborar activament, fent una recollida d'aliments que es van entregar a la

Creu Roja. Moltes gràcies per la vostra col·laboració!
Noèlia Viles

III Diada de Sant Galderic a Biosca

Aquest any Biosca va tornar a celebrar la tradicional diada de Sant Galderic, l'autèntic patró dels pagesos catalans i ho va fer amb més activitats que mai. La diada va començar el dissabte al matí, amb una caminada popular on es va gaudir de la bonança i els paisatges, propis d'aquesta tardor. Des de la plaça de l'Església i pujant per Pasterola, es va arribar fins a la Masia Xuriguera.

A la nit, hi va haver el tradicional sopar al Local Sociocultural "Cal Borres". Aproximadament unes vuitanta persones van omplir la sala gran del local i van poder menjar carn i botifarra a la brasa.

Com a novetat també d'aquest any, i després de la Missa en honor a Sant Galderic, es va ballar sardanes a la plaça de l'Església i tothom que s'hi va animar s'ho va passar molt bé. No es descarta tornar a repetir l'experiència.

I per finalitzar la diada, es va reunir una colla de bioscans i bioscanes al Local Sociocultural de Cal Borres per jugar a la brisca una estona.

Durant aquests dies es va poder visitar una petita "Mostra de bolets i fruits de tardor" al Cafè Vell de Biosca. Des d'aquí voldria agrair la vostra participació i la il·lusió amb què vàreu realitzar els centres amb fruits de tardor. Moltes gràcies, va ser una gran diada per recordar. Noèlia Viles

Correllengua 2009: activitats a Massoteres

En el marc d'una nova edició, la cinquena, del Correllengua a Massoteres, el diumenge 25 d'octubre es van dur a terme diversos actes: tirada de bitlles, una cercavila amb els Grallers Canyacrec i els Gegants de Sanaüja, xocolatada, lectura de textos de Manuel de Pedrolo i concert homenatge a la Nova Cançó.

El Correllengua, una proposta popular per a la defensa i la promoció de la llengua i la cultura catalana, homenatjava enguany l'escriptor Manuel de Pedrolo (l'Aranyó, 1918 – Barcelona 1990). Per aquest motiu, al local social del poble, es va fer una lectura de textos d'aquest autor segarrenc. Pol Torradeflot i Aleix Andrés van llegir fragments del "Mecanoscrit del segon origen"; Dolors Tolosa, una narració breu de "Contes fora recull"; i Marta

Vidal, un assaig de "Cal protestar fins i tot quan no serveix de res".

La lectura d'aquests textos es va intercalar amb l'excel·lent concert en homenatge als 50 anys de la Nova Cançó (1959-2009), a càrrec de Roser Estaragués, veu, i Eduard Martín, piano. Les cançons que van interpretar de Marina Rossell, Joan Manel Serrat i Lluís Llach van delectar els veïns del poble que van omplir el local social.

Pel que fa a la lectura del Manifest infantil enguany va tornar-lo a llegir Maria Ibós, mentre que el Manifest del Correllengua 2009 (de l'escriptor Víctor Alexandre) el va llegir Gemma Villorquina.

En definitiva, una iniciativa molt reeixida i aplaudida per tothom que esperem que cada any es repeteixi. *Dani Vidal*

Ctra. de Calaf, nau 2
25750 - TORÀ (Lleida)

Tel. 973 473 590
Fax 973 473 807

AUTOCARS

Prats Serrat

Ramon Prats Serrat

TRANSPORT ESCOLAR
SERVEIS NACIONALS I INTERNACIONALS
GRUPS PARTICULARS

Ctra. de Calaf, nau 2
25750 - TORÀ (Lleida)

Tel. 973 473 590
Fax 973 473 807

Hostal de Pinós

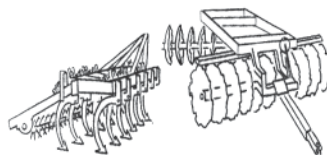
973 473 062

*Plaça del Santuari, sn
25287 Pinós*

MATERIALS PER A LA CONSTRUCCIÓ
BANY I COMPLEMENTS

JORDIVILAR, SL

Ctra. Manresa, km. 50 - 25280 SOLSONA
Tel. 973 47 2077 - Fax 973 48 2373

Tallers Porta
MAQUINÀRIA AGRÍCOLA

Josep Porta Gené
Avda. de Solsona, 22 - Tel. (973) 47 31 00
25750 TORÀ - LLEIDA

mobles
PEREZ

IL·LUMINACIÓ - DECORACIÓ - INTERIORISME

Plaça Barcelona'92, núm.3 • C/. Isidre Vilaró, 14 - **08280 CALAF** (BCN) • Tel./Fax 93 868 04 28

TRANSPORTS I CEREALS
COMERCIAL ARDEVOLANA, S.L.

Casa Freixes
25287 Ardevol de Pinós (Lleida)

Tel.: 973 47 35 34

Fax: 973 47 30 14

Mòbil: 687 50 37 30

LEONI

LEONI Furas S.L.

Cables and power cords manufacturer

Avda. 23 de Gener, 1
Tel. 34.973.47.30.04-Fax: 34.973.47.33.49
e-mail: furas@furas.com - http: //www.furas.com
25750 Torà (Lleida) - Spain

el **QUIOSC**
del passeig

Passeig Santa Calamanda, 15
Tel. i Fax 93 868 02 76
08280 CALAF

Finançament FEDER per a la Molsosa

L'avantprojecte presentat per l'Ajuntament de la Molsosa als ajuts FEDER ha estat seleccionat i tindrà finançament. Es tracta de tres actuacions de prevenció de riscos naturals al seu terme municipal i ha estat elaborat per l'enginyer de camins, Raimon Guitart. La inversió prevista és de 200.000 euros i la subvenció FEDER és del 50%. Les obres s'han de realitzar durant el 2010, tot i que es poden adjudicar per fases.

El projecte és una actuació en diversos indrets del territori i per tant, si bé contempla una acció més principal a la bassa del Coll de Prades, possiblement decisiva per a l'obtenció de l'ajut, no ha oblidat incidir en altres indrets del municipi igualment necessitats, com són la rehabilitació de la llera del riu Llobregós al seu pas per Anfesta o la reconstrucció d'un mur per evitar esllavissades a la part final de l'antic camí d'accés a l'església vella de Santa Maria de la Molsosa. Es relliga així tot un espai fins ara mancat d'aquest tipus d'inversions.

Les tres actuacions tenen en comú la voluntat de recuperar l'arquitectura popular del país com són les parets de pedra i un ús eficient de l'aigua ja sigui emmagatzemant-la com a reserva en cas d'incendi o canalitzant-la adequadament dins la llera del riu per estalviar ensurts durant les cada cop més habituals torrentades de tardor.

En el cas de l'església vella, els antics murs de contenció es troben trencats i l'aigua d'escorrentiu no queda retinguda sinó que circula per la vessant agreujant l'afectació sobre els marges de pedra. Aquesta inestabilitat ha provocat que el mur situat a migdia hagi acabat cedint i sigui necessari refer-lo per evitar que el terreny es continuï esllavissant.

En el cas de la bassa del Coll de Prades, actu-

alment només s'omple de l'aigua provinent de les vessants i per tant queda gairebé eixuta els estius que és quan més es pot necessitar. Amb la reforma es preveu dotar la bassa d'una alimentació directa des de la canonada que abastia antigament el dipòsit de Prades abans que el municipi passés a formar part de la Mancomunitat d'Abastament d'Aigua del Solsonès (MAAS). Aquesta operació pot ser realitzada amb un cost econòmic molt moderat donada la proximitat de la infraestructura. També es pensa rehabilitar i dignificar l'antic rentador, ja que aquesta és una de les diverses funcions que havia tingut la bassa. Una altra utilitat que el projecte preveu conferir-li és la de servir com a punt d'aigua antiincendis.

La Direcció General d'Administració Local, òrgan que atorga els fons FEDER a Catalunya, ha considerat madur i ben treballat un projecte que pretén revaloritzar infraestructures ja existents però que amb el temps havien quedat obsoletes, i ara hi ha la possibilitat de conferir-les-hi un nou ús o bé restituir-les-hi el que històricament havien tingut. *Ferran Miquel*

Calonge de Segarra mostra, un any més, el seu patrimoni

Amb motiu de les Jornades Europees del Patrimoni, el diumenge 27 de setembre Calonge de Segarra es va sumar a la iniciativa exhibint el seu patrimoni.

Un any més, es van obrir les portes de l'església de Sant Pere de l'Arç i es van realitzar visites guiades als seus retaules. La convocatòria va rebre una bona afluència de públic durant tot el matí. *Anna Cantacorps*

Festa dels 67 anys

El dia 8 de novembre es va celebrar la segona trobada dels toranesos i toraneses que vam néixer l'any 1942. En tenim, doncs, 67.

Va presidir la missa a Sant Serni mossèn Fermí, d'Ivorra, i vam poder sentir dels seus llavis les paraules més adequades per a tots i per al moment present; sense la seva presència la festa no seria la mateixa.

Ah, siguem clars i catalans amb la teca, això no podia faltar. A l'acabar la missa vam anar tots al restaurant Cal Gou a veure la Josefina i la Glòria que ens havien preparat un bon dinar.

Cal destacar que va venir a la festa una toranesa nascuda a Solibernat que actualment viu a Palma de Mallorca i feia 55 anys que no ens vèiem.

Vam fer el comiat, molt contents tots. Va ser una gran festa i que ens puguem tornar a retrobar tots com fins ara. *Antònia Balagué*

Sopar de l'Escala en HiFi

Amb motiu d'haver-se celebrat l'Escala en HiFi, el dia 11 de setembre a Torà, l'Associació de Dones Toraneses va convidar a un sopar a tots els que havien participat en l'espectacle. La trobada va tenir lloc al local de cal Sucarrats i hi van assistir la majoria dels actors i actrius. La festa va servir per consolidar una de les actuacions de més èxit de Torà, ja que la participació popular va ser molt elevada. El fet de compartir el sopar va esperonar tothom a celebrar una nova edició per l'any que ve. *Antònia Balagué*

Els alumnes del Casal

En el transcurs d'aquest any hem celebrat els 90 anys de la Pepita Pla, de cal Marietes, veïna de Torà. Fins fa poc feia anar el seu hort on recollia tota mena de verdura i patates per a ella i els seus fills i néts. També li agradava la jardineria i havia cuidat un gran jardí.

Ara que ja no podia tant, ha passat a ser alumna del Casal i com ella en tenim dues més que passen dels 90, totes fetes unes *xavalines*. Per a mi és un plaer i un orgull poder tenir-les per alumnes. *La monitora, Assumpció Caelles*

BON NADAL

Llobregós informatiu

I FELIÇ ANY 2010!

IVORRA PREPARA EL MIL·LENARI DEL SANT DUBTE

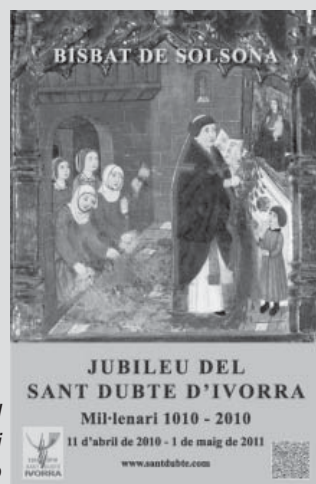
Una de les coses que ha aportat identitat i prestigi al poble d'Ivorra ha estat el miracle del Sant Dubte, que va passar l'any 1010, quan mossèn Bernat hi deia la missa i va dubtar de la veritat de l'Eucaristia. En aquell moment la sang del calze es va convertir en sang que va vessar sobre les tovalles i el terra de l'altar. Se'n conserven documents de l'època que ens parlen de sant Ermengol, bisbe d'Urgell, del papa Sergi IV que va reconèixer el miracle i del rei Alfons el Magnànim que va intervenir en la construcció del reliquiari gòtic que guarda les relíquies de les tovalles tacades de sang i d'altres que regalà a Ivorra el mateix papa Sergi IV.

Amb motiu de complir-se aviat el mil·lenari d'aquell fet, Ivorra es prepara per a la celebració d'aquesta efemèride que començarà per Pasqüetes de 2010 i acabarà en les Pasqüetes del 2011, tot un any per commemorar aquell fet miraculós situat en l'inici de la història de Catalunya, just en les primeres fronteres del Principat.

És de destacar que la Santa Seu ha concedit celebrar un Any Jubilar dedicat a aquest miracle eucarístic, amb la concessió d'indulgència plenària.

A part de les obres de rehabilitació de la Parròquia del poble amb la recuperació del retaule gòtic del Sant Dubte i de l'acondicionament del Santuari de Santa Maria, hi estan treballant tres comissions que preparen l'esdeveniment: una comissió encarregada de les coses culturals (publicacions, cartells, postals, emissió d'un segell de correus commemoratiu, l'estrena d'una peça musical per a orquestra i cors composta per a l'ocasió, etc.), una comissió que té cura de les coses pastorals i litúrgiques, i una altra de la part econòmica i logística de tot l'event.

Per la seva part, l'Ajuntament ha portat a terme l'arranjament i adreçament del camí de pujada al Santuari del Sant Dubte, amb una subvenció de la Diputació i l'aportació desinteressada dels veïns dels terrenys per a ampliar l'accés. *Fermí Manteca*

*Cartell
anunciador i
realització
de les obres*

CEREALS I LLAVORS TORRA, S.L.

C/. Palouet, s/n
25750 TORÀ (Lleida)

Tels. 973 473 433 - 973 473 372
Fax. 973 473 572

Pl. de la Creu, 9 - 25750 **TORÀ** (Lleida)

Tf. i Fax: 973 473 103

Mòbil: 656 880 762

ENTREVISTA A MN. JOAN BAGÀ I BALLÚS

Un dels toranesos que fa anys va deixar la seva terra per anar a fer feina a l'altra banda del mar és Mn. Joan Bagà. Després d'exercir uns anys de capellà com a vicari de Mollerussa, va decidir marxar a Xile on des de l'any 1958 ha treballat en la tasca de servir la gent d'allà, sense oblidar-se de la seva terra, que visita de tant en tant. La nostra col·laboradora, Montse Torné, l'entrevista a Santiago de Xile i ens transmet les seves vivències i les seves experiències.

- De jove, s'imaginava fent de capellà a l'altra banda del món?

- No m'ho havia plantejat mai, de venir. El motiu va ser que el Papa Pius XII va fer una crida als capellans espanyols a venir a Amèrica Llatina, ja que coneixien la llengua.

- Com van ser els seus inicis en aquesta nova terra?

- Vaig arribar el 22 de desembre de 1958 i la nit de Nadal ja vaig fer una missa en una barriada. Vaig estar tres anys de postulat amb la JOC (Juventud Obrera Catòlica), això és, fent butlletins amb gent d'una Paròquia Popular. Es tractava d'un grup de joves amb molt bona intenció però amb poca formació. És per això que vaig demanar a Llet Castelló, de Mollerussa (on havia estat vicari) 500 exemplars d'un llibre perquè es formessin en la fe.

Durant 10 anys va liderar un projecte d'educació vespertina: els estudiants feien de professors dels més pobres

- Vostè ha viatjat per tota Amèrica Llatina repartint les Sagrades Escripures. Com va començar aquest periple?

- El Cardenal Raúl Silva Enríquez em cridà a la difusió de la Bíblia a Amèrica Llatina l'any 1961. Vàrem

editar-les a Madrid i vam repartir 40.000 exemplars de la Bíblia i 250.000 exemplars del Nou Testament. Això va donar pas a la fundació d'una gran editorial, DILAPSA. Vam començar traduint "Fêtes et saisons", una revista francesa que d'aleshores ençà es publica a Madrid amb el nom de "Imágenes de la Fe".

- Sembla ser que la revista "Pastoral Popular", que vostè va fundar, deia coses que l'Església convencional no va acceptar. Com va reaccionar davant d'això?

- Em vaig quedar quiet. Em vaig allotjar al Seminari de Santiago i, l'any 1968, un grup d'estudiants de la Universidad Católica em van proposar fer un projecte d'educació vespertina: els estudiants educarien els pobres. Van començar a ensenyar els estudiants que volien ser professors. Després s'hi sumaren els de medicina, que ensenyaren a fer primers auxilis. Més tard s'hi van afegir els enginyers, que ensenyaven a fer càlculs als que fan instal·lacions. Els de Belles Arts ensenyaren a fer artesanies a la gent, etc. Més tard s'hi van afegir persones que no eren de la universitat però també tenien ganes d'ensenyar: modistes que ensenyaven a fer roba a les dones per

a tota la seva família, etc. Es feien molts cursos... Per exemple, s'ensenyava als presos a fer cinturons o sabates a fi que es guanyessin la vida i poguessin, així, mantenir la seva família.

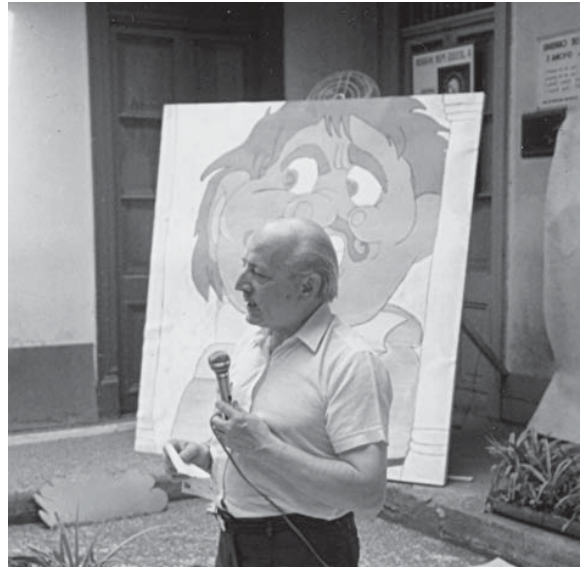
Aquesta iniciativa, que va durar de 1968 a 1977 i s'anomenava DUOC (Departamento Universitario Obrero Campesino), va arribar a tenir 70.000 alumnes. L'any 1977, amb la Dictadura, el Rector de la UC ens va fer plegar.

- Tinc entès que, aleshores, va fundar una llibreria. Me'n pot fer cinc cèntims?

- Amb l'edició de "Fêtes et saisons" vàrem fundar una petita llibreria, que l'any 1977 havia fet fallida. Pertanyia al Bisbat de Santiago i el Cardenal Silva la volia tancar. Jo li vaig dir que la tiraria endavant prenent, per tant, la decisió de fer-me empresari: vaig proposar de quedar-me la llibreria a canvi del deute que tenia. Durant un temps va ser la més gran de Xile... La vaig tenir de 1977 a 2000, any en què la vaig vendre.

- Com va viure el cop d'Estat de 1973?

- Em trobava portant a casa al locutor de ràdio que m'acabava d'entrevistar quan, pels carrers, vàrem veure soldats per tot arreu. Al matí sentíem per la ràdio i la televisió els comunicats de Pinochet i, per l'única ràdio que encara no havien censurat, el discurs final de l'Allende.

La seva tasca religiosa i cultural el va fer fundar una llibreria, durant un temps la més gran de Xile

COTO DE CAÇA INTENSIVA
ENCONILLS

RAMON PORTA
Telf.: 973 473 323 - Mòbil 636 95 08 08

APLEC A L'ERMITA DE MARÇÀ

Una intensa olor d'alfàbrega envaïa l'interior de l'ermita de Marçà, on es veneren els Sants Metges Cosme i Damià. Com cada any, l'últim diumenge de setembre s'apleguen en aquest indret, a mig camí de Castellfollit i Ivorra, força gent d'ambdós pobles que assisteixen a la missa celebrada per mossèn Fermí. En acabar l'acte religiós, la Maria del Claustre Babià, que ja fa molts anys que té cura de l'ermita, reparteix, junt amb la seva família, uns olorosos ramets d'alfàbrega, símbol d'un bon acolliment, i que són molt ben rebuts entre tots els assistents. L'aplec conclou amb un bon esmorzar a base de coca, xocolata i refrescs que organitzen les priorcs de Castellfollit. *Maria Morros*

JAUME CULELL GRAU

PINTURA I DECORACIÓ

Tel. 973 473 573 Mòbil 658 89 16 43

TORÀ (Lleida)

Llobregós
informatiu

FELIP TORREGUITART, UN ALCALDE DEL LLOBREGÓS

El passat mes de maig, moria sobtadament el que havia estat alcalde de Catellfolit de Riubregós, Felip Rorreguitart Soldevila. La seva mort prematura commocionava no solament el seu municipi, sinó tota la Vall del Llobregós.

Durant el seu període al capdavant del Consistori (1995-2003), es va portar a terme la inauguració de la variant de la carretera de Castellfolit; l'adequació de la plaça davant dels Bars, amb zona peatonal, aparcaments i bàscula; la inauguració del campanar de l'església parroquial; la millora en l'abastament d'aigua; la restauració de la torre del Ballester... Però sobretot va treballar per aglutinar esforços entre la gent del poble, impulsant, per exemple, la comissió de festes i altres iniciatives similars. *Redacció*

Inauguració de la variant de la carretera C1412

Amb el bisbe Antoni Deig, el dia de la inauguració del campanar de l'església parroquial

EL TEMPS PASSA, ELS SENTIMENTS PERDUREN

Fa uns mesos que el Felip ens va deixar, però la família el seguim enyorant, moltes vegades no ens ho acabem de creure i ens sembla que tot va ser un mal son.

Va ser tot tan ràpid... i ens seguim preguntant com pot ser tan injusta la vida, tan trista i tan cruel.

A la família ens ho havia posat tot tan fàcil que era se'ns fa molt difícil continuar tot allò que havia començat, però intentem i continuarem intentant tirar endavant tot allò que ell volia.

Era una persona que estimava molt i es preocupava pels altres, entranyable, generós, honest i sobretot una gran persona, d'aquelles que la gent n'hauria de prendre exemple.

Esperem que sigui on sigui, hi estigui tan feliç com ens en va fer a nosaltres.

Volem agrair també les mostres de recolzament i solidaritat que hem rebut de familiars i amics.

Família Torreguitart Serra

LA TIROIDE, LA DIRECTORA D'ORQUESTRA DEL NOSTRE ORGANISME

SÍLVIA PORTA I SIMÓ,
PERIODISTA

La tiroide és una glàndula neuroendocrina de secreció interna ubicada a la cara anterior del coll. Té forma de papallona amb dos lòbuls laterals units per un istme i és de color gris rosada. Normalment pesa entre 20 i 25 grams. Les hormones tiroides són essencials pel bon funcionament del cos: indiquen als òrgans la velocitat amb què s'han de donar els processos metabòlics. Podríem dir que és com la directora d'una orquestra, aconsegueix l'harmonia de tots els seus membres indicant el ritme que han de seguir. Segons els endocrinòlegs, els especialistes en el diagnòstic i tractament de les alteracions funcionals i estructurals de la tiroide, és l'òrgan més noble de l'organisme.

La glàndula tiroide va ser identificada per l'anatomista Thomas Wharton al 1656. Els italians a l'època del renaixement ja l'havien documentada i Leonardo da Vinci la va incloure en alguns dels seus dibuixos. Durant anys s'havien atribuït a les tiroides varies funcions imaginatives com un reservori de sang per al cervell o un òrgan estètic per millorar la bellesa del coll femení.

La glàndula tiroide produeix i allibera a la sang dues hormones: l'hormona tiroxina (també anomenada T4) i l'hormona triiodotironina (coneguda com T3). Les hormones T3 i T4 es coneixen com a hormones tiroides. El cert és que la glàndula tiroide pot afavorir dos

tipus de desordres funcionals en el metabolisme relacionats amb la producció d'aquestes hormones: la sobreproducció de la hormona tiroide (hipertiroïdisme) i la subproducció (hipotiroïdisme).

Els símptomes varien si es tracta d'una sobreproducció o d'una manca de l'hormona de la tiroide. Si es tracta d'un hipertiroïdisme el pacient es nota nerviós, irritable, té una pèrdua de pes, una intolerància a la calor, una sudoració augmentada, insomni, ansietat, cansament, palpitations, canvis de caràcter i tremolor a les mans.

En canvi, si el que té és un hipotiroïdisme, una manca de l'hormona tiroide, els símptomes són a l'inversa: cansament, augment de pes, intolerància al fred, pell seca, somnolència, cara i parpelles inflades, enrampades, caiguda del cabell, restrenyiment i pèrdua de memòria.

El tractament varia si es tracta d'un hipotiroïdisme, que consisteix en l'administració d'un tractament farmacològic, que si és un hipertiroïdisme que té un ampli ventall que va des de la instauració de teràpia amb fàrmacs, l'aplicació de iode radioactiu fins a la cirurgia mínimament invasiva, amb l'objectiu de reduir la quantitat d'hormones que segrega la tiroide. En els dos casos el tractament és ràpid, eficaç, amb bons resultats i pocs efectes secundaris.

Taller SANTI
SANAÜJA

Ctra. Guissona, s/n
Tel. 973 47 61 31
Mòbil. 636 32 86 16
25753 SANAÜJA (Lleida)

VIB
ZANIGOIA SL
CONSTRUCCIONS / PINTURA I DECORACIÓ

Carrer Escots, 6 | Tels. 669 036 217 i 636 724 281 | 25753 SANAÜJA

- JO VULL SER COM...

Sovint els nostres fills, quan veuen algú que triomfa, s'enlluernen i comencen a dir: "jo seré..., faré de ..., vull ser com...". Es fixen en aquell personatge que sembla que per ciència infosa és un crac, el millor d'aquella especialitat o aquella altra. De fet veuen un ésser amb el qual s'identifiquen perquè allò que fa els agrada i ho fa molt bé, i sobretot té un reconeixement públic que és el que en el fons ens agrada a tots, que se'ns reconegui allò que fem bé.

Aquí hi entrem nosaltres els pares, es tracta de fer-los reflexionar sobre l'esforç que representa arribar on és el nostre ídol, enumerant totes les possibilitats i formes en què es presenta l'esforç, és a dir, hores d'estudi, d'entrenament amb les condicions que calgui, insistència, perseverança, allò del "vinga, tornem-hi que no ha estat res", moltes hores de pràctica, fins i tot quan no se'n tenen ganes, estones de preocupacions, contratemps, i un llarg etcètera que va engrandint la inversió que estem fent en esforç, en formació i en experiència.

De totes maneres, no hem de treballar perquè només estiguem buscant el reconeixement públic, aquest arriba quan menys un hi pensa. El que hem d'estimular és el gust per la feina ben feta, sentir-se bé fent allò que hem escollit i que ho hem escollit lliurement i no sota la pressió de l'entorn social (companys d'escola, família, colla d'amics...). Sobretot de cara a escollir un tipus de batxillerat o uns estudis, ja siguin de grau mitjà o superior, un esport...

Per contra no podem oblidar-nos d'informar que l'altra cara del reconeixement públic és que s'acaba i es pot tornar en contra d'un mateix com ha passat en molts personatges públics. Per tant treballem per fer les coses bé i tot arribarà al seu temps, quan menys ho esperem.

El reconeixement que hem d'esperar i valorar més, però, és el de la gent que tenim més a prop, família, amics i coneguts, professors, educadors, monitors..., ja que tenim la certesa que és sincer i ens anima a seguir endavant.

imAtGE.
saló d'estètica

- **FOTODEPILACIÓ** (La depilació definitiva)
- **SOLARIUM VERTICAL**
- **MASSATGES** (Quiromassatge, drenatge limfàtic, reflexologia podal ...)
- **DEPILACIÓ** (cera rosa, tèbia, calenta)
- **MANICURA, PEDICURA**
- **TRACTAMENTS FACIALS**

Plaça Barcelona 92 n° 8 baixos CALAF

93 868 03 49

REPÀS

- / Primària i ESO
- / Millora de les tècniques i hàbits d'estudi
- / Classes puntuals

REFORÇOS

- / Millorem i ampliem el vocabulari
- / La comprensió i l'expressió oral i escrita
- / La lectura, l'ortografia i la matemàtica
- / L'atenció i la concentració
- / L'autoestima i la seguretat

Atenció
individualitzada
i personalitzada

un cop de mà
suport pedagògic

Plaça de la Plana, 2 Baixos - 25210 Guissona - Tel. 973 55 16 92

Ctra. Barcelona - Andorra, s/n
25750 TORÀ (Lleida)
Telèfon 973 47 34 21

SERVEI INTEGRAL DE JARDINERIA TORÀ (LLEIDA)

Construcció i manteniment de jardins,
tractaments fitosanitaris, podes, podes
ornamentals, neteja forestal i paisatgística...

Atenció personalitzada - Pressupost sense compromís

Telèfon: 658.55.03.76 (IVAN, el seu jardiner de confiança)
Av. Solsona, 32 - Torà

Us ofereix:

loga
Aeròbic
Manteniment
Ball de saló

Av. Solsona, 49 - 25750 TORÀ

Tel. 973 473 506
637 714 105

BLAI GABINET DE SERVEIS, S.L.

PONTS - Tel. 973-460-500

TORÀ - Tel. 973-473.155

GESTORIA

LABORAL - FISCAL

ASSEGURANCES

COMPTABILITATS

*Perruqueria
Ma. Elena*
Perruqueria Home - Dona

C/ Orient, 6, 1er, 2a.
Telf. 973 47 32 91
TORÀ

**EXCAVACIONS
DUOCASTELLA S.L.**

Castellat - 08263 SANT MATEU DE BAGES (Barcelona)

Tel. 93 743 30 52 - Tel./Fax 973 473 163

www.excavacionsduocastella.com

e-mail: calmarquet@calmarquet.net

SOLA

MAQUINÀRIA AGRÍCOLA SOLÀ S.L.

Ctra. d'Igualada s/n - 08280 CALAF

tel. 93 868 00 60 fax 93 868 00 55

E-mail: sola@solagrup.com

Els boletaires del Llobregós

Durant la tardor, aquest bosc es carrega de llenegues i són moltes les persones de la nostra Vall que s'hi endinsen a buscar bolets. Molts encara van més lluny, a la muntanya, i són uns gran aficionats i saben, no solament buscar-los, sinó trobar els topans on se'n fan. És una tradició que es transmet de pares a fills. La nostra cultura gastronòmica ens parla també d'aquesta exquisitesa de la natura.

Presentem avui uns quants boletaires del Llobregós, que ens expliquen les seves experiències i la seva passió per aquesta activitat que, uns anys més, d'altres menys, acompanya els nostros boscos.

Ramon Tristany Cuñé, Ivorra

Sempre m'ha agradat anar a buscar bolets. Recordo que tenia 14 o 15 anys que ja hi anava. A Ivorra se'n fan a la banda de les Escomes. Quasi cada any se n'hi fan fredolics, agulletes, llenegues, rovellons... Encara que aquest any encara no se n'han fet. No sé si amb aquestes pluges últimes i el bo que fa, en sortiran.

Ara bé, per anar a buscar bolets a vegades anem a Llobera, a Solsona, a Madrona, a Rialb. Fins i tot hem anat a Tuixent, al Port del Comte i a Andorra, on aquest any se n'han fet molts i bons. A la banda de Santa Coloma de Queralt es fan moltes llenegues.

Aquest any no és dels millors pels bolets, no ha anat massa bé fins ara. Les últimes pluges han anat bé, però el bolet necessita 21 dies després de ploure perquè surti. Igual que els polls que tarden 21 dies per incubar-se. Hi ha gent que diu que la lluna influeix en el naixement dels bolets, però jo penso que no; el que sí influeix és en la pluja: quan plou en lluna nova els bolets surten corcats, mentre que si plou en lluna vella se'n fan uns bolets boníssims.

Els bolets tenen coses ben estranyes: si trobes un bolet petit i no l'agafes, sinó que el deixes perquè es faci gran, aquell bolet ja no creix més, es queda petit. També diuen que els bolets neixen en una sola nit, d'un dia per l'altre.

Avui hem anat a la banda de Rialb i hi hem trobat molts rovellons, però quasi tots corcats i els hi hem deixat. El rovelló, el pinetell i el fredolic i tots els que tenen el barret ample, es corquen; mentre que les llenegues, els garrigons (que és la llenega vermella) no es corquen.

Avui hem portat poca cosa: llenega negra, algun rovelló, agulletes i orelles de gat. N'hem trobat molta gent que buscava. Un altre dia serà. O un altre any...

Valentí Cortada Rovira, Prades de la Molsosa

Aquesta tardor he sortit unes 3 o 4 vegades i en total he trobat una quinzena de rovellons i unes quantes agulletes o llengües de bou i res més. Fins ara ni rastre de fredolics o camagrocs, ni tampoc llenegues.

En aquest país al bolet li agrada unes pluges a mig estiu, (agost o començaments de setembre) que assaonin el territori i un altre reg entre setembre i octubre. Amb això i una tardor càlida solen aparèixer els bolets i si bé això ho hem tingut aquest any, els darrers dies ha bufat un vent serà molt fort i aquest element sí que és del tot incompatible amb els bolets. A més, la part final de l'estiu va ser extremadament seca i no n'hi ha hagut prou amb les darreres pluges.

Jo vaig viure la infantesa a Gargallà, un poblet prop de Montmajor (Bergadà) i de ben petit vaig aprendre a disfrutar buscant bolets ja que en aquella zona no fallaven cap any. El que no abundaven llavors eren els boletaires.

Jaume Dalmases Santmartí, Calonge de Segarra

L'anyada del bolet podríem dir que es imprevisible. Depèn tant de la meteorologia que d'un dia per el altre pot donar un tomb de 360 graus. Aquest és el cas d'enguany. Semblava que seria un molt bon any de bolets; tant és així que a finals d'octubre la campanya va començar força bé, però una setmana de forts vents del nord pararen en sec la florida del fong.

Pel que fa a Calonge no tenim grans boscos de massa forestal, però sí petits bosquets inconnexos que són prou bons per trobar-hi els principals i més buscats bolets per tots els boletaires com són el rovelló, la llenega o el fredolic. Però si el que es vol és omplir el rebost com es feia abans amb conserves, és millor desplaçar-se fora del municipi.

Melitó Cases i Alet, Castellfollit de Riubregós

Vaig néixer a la Casa Nova de Madrona (Pinell, Solsonès) i des de molt petit, el meu record és a l'època de fer-se bolets i anar-ne a buscar pràcticament cada dia. Quan em vaig casar, me'n vaig anar a viure a cal Tresona de Castellfollit, però la meva passió pels bolets va continuar.

Per a mi, els bolets formen part de la meua vida, per això he ensenyat als meus fills que anar-los a buscar i fer-ne una bona escalivada és el millor que hi ha; i ara estic fent el mateix amb el meu nét Roger.

Aquest any, ja sigui perquè les pluges han estat molt irregulars a tot arreu, ha passat el mateix amb els bolets. Hi ha hagut alguns llocs que se n'han fet molts, com a la muntanya, i d'altres, com aquí al nostre país, que no se n'han fet tants. Crec que el bolet que s'ha fet més ha estat el rovelló, es trobava una mica de tot, però del que més, ha estat de rovellons.

Les zones on he anat més aquest any ha

estat cap a la muntanya, a l'Alt Urgell i al Solsonès. Però considero que el millor bolet és la llenega, si pot ser dels boscos de Castellfollit, per menjar-la escalivada.

Josep Vila, Massoteres

El Josep de cal Agniset és un expert boletaire del municipi de Massoteres. Cada tardor omple cistells de rovellons, llenegues i fredolics que va a buscar en boscos petits de més amunt de Sanaüja, a les solanes de boscos petits i poc freqüentats.

Enguany, però, diu que està sent un molt mal any de bolets, ja que no va ploure fins molt tard i que, a més, quan ha plogut després ha bufat la tramuntana i ha assecat el bosc. De humitat al bosc n'hi ha, però el problema és que al fer tramuntana la part de dalt de la terra és seca i els bolets no surten.

Li sap greu que no puguem fer cap foto amb un cistell ple, però confia que si cau alguna pluja encara es faran bolets i n'anirà a buscar. Algun any fins i tot ha trobat llenegues pels volts de Nadal.

La seva experiència, té 81 anys, li permet afirmar que "d'aquí al poble si jo no en trobo, no en troba ningú més". Segur que és veritat.

Joan Coletes i Guitó, Torà

Tot i que fa 45 anys que visc a Torà, vaig començar a buscar bolets quan tenia 5 o 6 anys i vivíem a Santa Maria de Llanera. Llavors la meva mare em va ensenyar els llocs on es feien els rovellons i les llenegues, que encara avui es fan en els mateixos indrets.

Quan és el temps de mirar bolets hi dedico només 2 o 3 hores cada dia i quan surto de casa ja sé els llocs on he d'anar i, si se'n fan, sempre en trobo.

Normalment només plego rovellons, llenegues, fredolics i camagroc als boscos de Llanera i només vaig fora d'aquesta rodalia alguna temporada que aquí no se'n fan.

Els caps de setmana m'emporto els meus néts per ensenyar-los-hi tot el que sé dels bolets i els llocs on es fan, tal i com els meus pares van fer amb mi.

Degut a la manca de pluja, enguany no s'han fet gaires bolets i ens caldrà esperar que la temporada vinent sigui millor.

Àngela Parra López, Sanaüja

L'Àngela Parra va arribar a Sanaüja als anys seixanta, procedent d'Andalusia amb tota la seva família. Gran entusiasta del bosc i de l'aire lliure, l'Àngela va començar ben aviat a buscar bolets pels voltants de Sanaüja, ja que a Andalusia no n'hi havia pas la tradició. Ens explica com anava amb la seva mare cap a l'indret de la masia de Cucurulls o cap a la de Cal Catí, on solien trobar molts garrigons. Un altre indret que freqüentaven, prop del poble, era la costa de les Gesses, on s'hi podien trobar pebrassos, palomins i fins i tot fredolics. També assegura haver trobat algun any fredolics a l'indret darrera Rocabandera, tot i que un dels seus llocs més freqüentats serien diferents indrets de la Canaleta (Cantaperdiu), on s'hi acostumava a fer força pebrassos. Tots aquests són llocs on hi ha anat sempre a peu, des del poble mateix.

Un lloc també molt freqüentat pels boletaires sanaüjencs –i l'Àngela no n'és l'excepció– és la zona dels volts de l'ermita de l'Ascensió (coneguda popularment com Sant Sió), ja al municipi de Pinell de Solsonès, veí al de Sanaüja i que sempre havia suposat l'accés tradicional dels sanaüjencs a la comarca del Solsonès.

Dels bolets que plega l'Àngela, sola o en companyia de la família –sigui el marit, germanes, filles i fins i tot

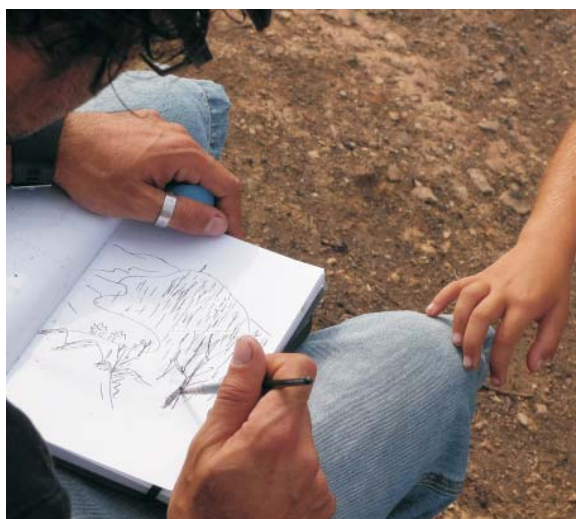
nets!–, els seus preferits són els fredolics, que li agrada cuinar ben fregidets. Dels rovellons n'opina, en canvi, que si no són del mateix dia ja perden bastant.

Aquest any, però, considera que la collita no ha estat gens bona a Sanaüja i voltants –poca pluja i massa vent–, de manera que per trobar-ne una quantitat generosa ha hagut d'anar fins a la Baronia de Rialb, que també és una destinació força habitual pels boletaires de Sanaüja.

CAMINADA REIVINDICATIVA

A LA VALL DEL LLOBREGÓS

L'Espai d'Interès Natural de la Vall del Llobregós, zona protegida per les seves peculiaritats geològiques i botàniques, va patir una gran afectació per l'incendi del 17 de juliol d'aquest any, que va arrasar més de 5.000 ha corresponents a set municipis de les comarques de l'Urgell, Noguera i la Segarra. L'espai afectat al Llobregós correspon en la seva major part al municipi de Sanaüja, on es va calcinar una magnífica roureda, així com vegetació de les guixeres o el d'antuvi densíssim bosc de ribera que serpentejava el riu. També la fauna –molt abundant en aquesta zona, on sembla que hi tornaven a haver exemplars de llúdriga– va resultar greument afectada.

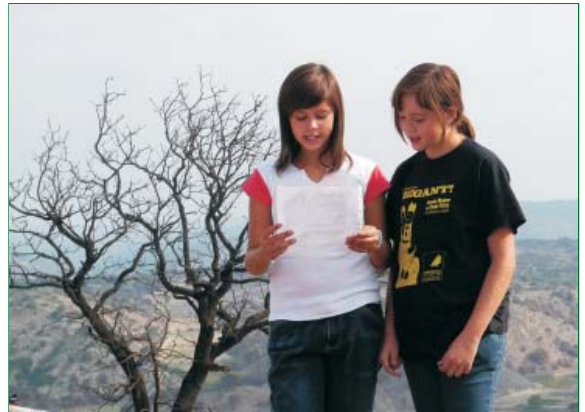
Amb l'ànim de reivindicar els valors d'aquest espai i per tal que aquest fet no quedi en l'oblit, l'Associació Espai Llobregós i el grup Saltarrocs de Sanaüja van organitzar el 26 de setembre una caminada amb un

marcat caràcter reivindicatiu. Per una banda es van fer diferents parades dedicades a explicar aspectes diversos de la zona, des del punt de vista naturalístic, històric, tècnic –possibilitats i protocols d'actuació per recuperar la zona, etc. D'altra banda, l'acte central de la caminada va tenir lloc en el punt emblemàtic de la “penyeta” de Mas Fiter, on s'aprecia una espectacular visió de la vall i on dues nenes van llegir un emotiu text (que reproduïm en aquestes pàgines) evocant la bellesa de l'espai, la tristesa per la pèrdua i l'esperança de la seva recuperació.

Després de la lectura es va descobrir una placa com a senzill emblema commemoratiu, al temps que s'espargien aglans des de la carena, refermant el caràcter simbòlic de l'acte i la voluntat de recuperació d'un dels espais sens dubte més bells i singulars del nostre territori.

El pare ja m'ha portat altres vegades, a passejar per aquests voltants. Sempre m'ha agradat venir, de tant en tant, a aquest lloc tan bonic i tranquil.

Quan veníem, el pare sempre mirava si ja havia nascut el sembrat, si hi havia perdus pels marges i bancals, o si els roures feien bona cara, i mentrestant, jo empaitava animalons, olorava flors de mil colors, jugava amb les pedres o corria pels camins.

Però un dia d'aquest estiu, la mare va cridar: - S'ha posat foc !!

De casa estant, vam veure moltíssim fum i com tot cremava: trossos, marges, cabanes, boscos, matolls... La mare va dir que havien mort molts animalons.

Tots volem que tornin a córrer els escarabats i les sargantanes, i que volin ocells i papallones, i que a la primavera vinent hi hagi altre cop flors a les vores dels camins.

El pare diu que els qui estimem aquest país hem caminat fins aquí, per esborrar l'empremta del foc i començar a sembrar les llavors que han de fer reviure aquesta terra.

ARQUITECTURA POPULAR A LA MOLSOSA

JAUME TORRA, CONSTRUCTOR DE PARETS DE PEDRA SECA

El Jaume Torra Jounou va arribar a cal Serra, de la Molsosa, l'any 1947. S'havia enamorat de la Maria i es disposava a iniciar una nova vida al seu costat. Arribava amb el desig de compartir amb ella el que tenia, el que sabia, i la voluntat decidida de crear una llar, una família. Voluntariós com era, estava disposat a no escatimar esforços per tal que el camí que llavors s'iniciava fos llarg i reeixit. Vist amb la perspectiva que donen els anys, efectivament es pot dir que el recorregut tot just encetat seria llarg i ple de vivències, i no sempre planer. Al poble va caure bé aquell jove que venia de lluny, amb un accent i un tarannà lleugerament diferents als que eren habituals en aquella època a la Molsosa, però al mateix temps amb un estil proper i afable, senzill, afectuós en el tracte i sempre participatiu en les festes i actes socials. Amb el temps van arribar els cinc fills: la Terència, la Núria, la Gemma, el Marià i l'Eulàlia.

En realitat el Jaume no provenia de tan lluny. Va néixer l'any 1919 a la masia de Valldecom pertanyent al poble de Sallent, un petit nucli de Pinell de Solsonès, dintre de la Vall del Llobregós. Fou el sisè de vuit germans i el petit dels nois. Quan només tenia 6 anys la família es trasllada al mas de can Valls, (Ribelles) municipi de Vilanova de l'Aguda (la Noguera), ja que el pare acabava de comprar aquesta casa i la finca al seu germà gran i oncle del Jaume. Nou domicili però

les mateixes tasques; en aquell temps les ocupacions del Jaume consistien en ajudar la família, principalment guardant el ramat al camp durant tot el dia. Sovint amb l'única companyia del gos i els xais. Els germans més grans fan parets per arreglar la finca recentment comprada. Ell observa, aprèn i, tot i que encara no ho sap, aplicarà aquells coneixements més tard. Tenia temps per pensar i potser aquell contacte directe i primerenc amb la natura va modelar el seu caràcter, li va donar

perspectiva, el va fer tocar de peus a terra i va fer emergir la fermesa interior i el convenciment que, en últim terme, la seva vida, com la de tothom, depenia només del que ell fos capaç d'emprendre i de la sort.

Quan ell arribà a la Molsosa, gairebé ningú es dedicava a fer parets pels marges dels camps.

Molts potser perquè no ho con-

sideraven productiu en un país on les pendents eren principalment ocupades pel bosc.

Ens explica el Jaume que a diferència del que a vegades pot semblar, el dia a dia del treball al camp tenia molt poc de romàntic i molt de funcional. Els dies de pluja no es poden fer certes feines; quan fa sol es del tot imprescindible fer-ne unes altres, etc. Fer parets també és una activitat molt funcional. Cal treure els rocs dels camps però un cop trets es converteixen en un pedruscall improductiu a les voreres. La solució passa per donar-los-hi una nova funció. Degudament arren-

**Degudament arrencats
els uns sobre els altres
contribuiran a convertir les
margeres i les pendents en
terrenys aptes per al conreu i
resistents a l'erosió**

glerats els uns sobre els altres contribuiran a convertir les margeres i les pendents en terrenys aptes per al conreu i resistents a l'erosió. Donada l'escassetat de recursos cal optimitzar el que es té. Aprofitar la cara més bona de la pedra per la part exterior de la paret. Impossible dedicar-se a retocar-la amb l'escarpa com fan els paletes. No hi ha temps i la feina per fer és molta. Tampoc s'utilitza el ciment, només les mans, les pedres i l'enginy. La finalitat amb què el Jaume ha construït i construeix parets no persegueix l'estètica sinó la utilitat. Els rocs grossos s'han de col·locar al damunt ja que amb el pes s'evita l'arrossegament que farien els ramats i sobretot s'han de falcar bé amb clausons petits des de bon començament ja que, com en tantes coses passa, difícilment poden acabar bé si no se n'han començat.

Amb el diàleg que tenim transmet la sensació que mai no es cansa de treballar amb els rocs. Sembla una feina feta a la seva mida, la resistència de la qual és per a ell del tot assumible. El problema el té quan alguns dies d'hivern el fred no el deixa sortir. En algun moment sembla voler expressar una satisfacció profunda per la tasca acomplerta però de seguida reprèn el tema que ens ocupa aquesta tarda freda de novembre asseguts vora la foganya impetuosa: la tècnica en la construcció de parets.

Ens parla de la guerra com un parèntesi però amb unes conseqüències que no es van acabar l'any 39 i que no desitja recordar públicament.

Indubtablement el Jaume és un personatge que s'ha fet a ell mateix, acostumat a viure la vida pel seu compte, sempre disposat a iniciar conversa amb qui

sigui (el seu fer desenfadat li ha facilitat aquesta faceta social), però sense ànim de convèncer ningú de res (com diu ell: "el sol surt per a tothom..."). El seu estil és anti-autoritari i això ha fet que hagi preferit predicar amb l'exemple més que no pas amb paraules grandiloqüents. Això no vol dir que no expressi el que creu i quan el tema ho requereix, amb convicció, una convicció arrelada, gens fingida; una convicció que sembla que es vulgui fonamentar en aquells prats de pastures de la infantesa, ara ja llunyans i alhora tan propers.

Al cap d'una estona de parlar amb ell es percep una magnanimitat, una grandesa d'esperit que afloren de molt endins, darrera la seva bonhomia i el seu actuar discret.

CEMENTIRIS

SINGULARS AL LLOBREGÓS

Cementiri de Sanaüja

El culte i l'homenatge als difunts és un fet culturalment ancestral i al Llobregós en tenim la prova en nombrosos testimonis materials com serien els dolmens —el de Llanera, a Torà, o el de la Pera, a Ardèvol, per posar-ne exemples— o ja d'època medieval les nombroses necròpolis excavades a la roca —presentes gairebé en la totalitat dels nostres municipis i de les que destacaríem (pel fet sempre sorprenent de tractar-se d'una necròpolis infantil) la del “Clot dels Nens Xics”, a Torà. Però dels difunts no tan sols en plorem la pèrdua que han representat en algun moment de les nostres vides, sinó que a partir d'aquell moment “els nostres morts” esdevenen una mena d'entitat protectora; hom els hi demana que vetllin per la família i que ens guiïn o ens ajudin en moments determinats. És per això que més enllà d'aquests vestigis antics que ja ens parlen de les diferents maneres de sebollir els cossos dels difunts en èpoques remotes, qualsevol població compta amb un espai sagrat, un recinte dedicat especialment a emplaçar les restes dels nostres éssers estimats i on poder acudir a visitar-los i a dedicar-los el nostre particular homenatge, almenys un cop a l'any.

Un dels cementiris més evocadors i també es-

pectacular —en part pel domini visual sobre la vall del Llobregós— és el de Ribelles, al qual ja vàrem fer referència en el número 16 de LLOBREGÓS INFORMATIU. És un cementiri que també destaca pel magnífic panteó dels barons de Ribelles, realitzat pel mestre d'obres de Sanaüja, Ramon Riera, en un estil neoromànic, evocant l'absis romànic de l'església del castell seguint una tendència molt pròpia de finals del segle XIX.

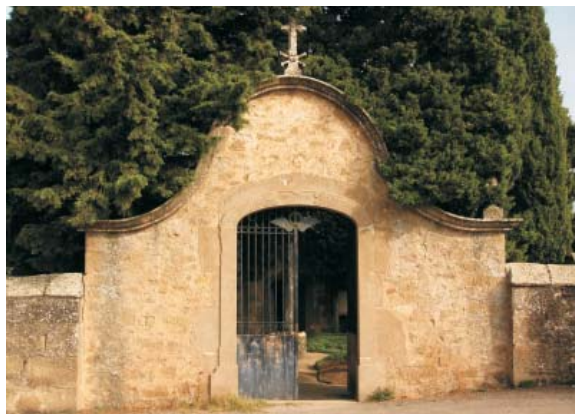
Ben diferent és el panteó del propi Ramon Riera a Sanaüja —que ell mateix havia projectat i construït per a una altra família que no el va arribar a pagar, per la qual cosa se'l va quedar el mateix constructor. Aquest mausoleu segueix el corrent imperant en l'art funerari vuitcentista de recórrer també a l'eclecticisme arquitectònic, amb una clara preferència pel neogòtic, fet constatable des dels cèlebres cementiris parisencs de l'època —Père Lachaise, Montmartre... — fins als cementiris barcelonins —Montjuïc o el del Poble Nou, amb un origen més reculat a finals del segle XVIII, però que durant el segle XIX es va poblant de notables panteons de famílies benestants. El ressò d'aquestes tendències, doncs, també arriba a les comarques d'interior, a les petites ciutats rurals i més excepcionalment

Cementiri de Lloberola

Cementiri de Torà

Cementiri d'Ardèvol

als pobles, com seria el cas de Sanaüja.

Però el panteó neogòtic de Sanaüja comparteix protagonisme amb la tercera col·lecció d'esteles funeràries més important de Catalunya, després de les col·leccions de Poblet i de Preixana. Finalment, també cal fer esment de la capella de Santa Magdalena, del segle XIII, l'absis de la qual s'obre al cementiri, de manera semblant –per bé que menys espectacular– que l'absis de Santa Maria del Priorat, a Castellfollit, i que constitueix un magnífic mur de tancament a ponent del cementiri que s'emplaça a la part posterior de l'església.

Molts cementiris parroquials traslladaren el seu antic emplaçament –que era indiscutiblement vora l'església– cap a les afores de les poblacions, seguint les teories higienistes imposades sobretot al llarg del segle XIX, ja que es considerava del tot perillós per a la

salubritat pública que els fossars continuessin ubicats vora l'església. D'aquest temps serien també, doncs, els cementiris de Torà i d'Ardèvol, que presenten la curiositat de tenir una portada d'entrada molt semblant, de manera que podem especular amb que fossin obra del mateix constructor. Al cementiri d'Ardèvol, amb una bonica capella funerària a l'interior i una bellíssima creu de terme centralitzant l'espai, hi reposen, des de fa uns anys, les restes del general carlí Rafael Tristany, fill de la reconeguda pairalia del mateix nom.

Finalment, l'antic cementiri de Lloberola, desafectat de fa molts anys, conserva l'encant i la majestuositat dels sepulcres gòtics dels Sacirera, més alguna estela que roman amagada entre vegetació. Avui ja no s'hi enterra ningú, però la inscripció llatina de la seva antiga portada recorda encara, a tothora, la presència inexorable de la mort.

Cementiri de Ribelles

Cementiri de Castellfollit

PRADES DE LA MOLSOSA:

VI CAMINADA DE TARDOR

Com ja és habitual, l'Associació Cultural de Prades de la Molsosa organitza la caminada de tardor. Un dels objectius d'aquestes caminades és conèixer els pobles i contrades veïnes. Això implica que es faci amb la col·laboració de persones d'aquestes localitats que ens exposen i ens mostren el patrimoni cultural i històric del lloc que es visita. La caminada és també, doncs, un element de cohesió social i territorial, ja que s'estableixen xarxes i espais comuns.

Aquest any la caminada es va celebrar el 17 d'octubre. L'itinerari partia de Prades de la Molsosa i finalitzava a Sant Pere de l'Arç. El recorregut aproximat és de 10 quilòmetres i hi va haver una participació d'una quarantena de persones. La sortida fou a les 9 del matí, i la ruta va seguir per l'obaga de Prades en direcció sud fins arribar a la Serra del Pal, fins on es fon amb el Pla de la Molsosa. D'allà, vorejant el turó de la Molsosa Vella, se seguí fins el lloc anomenat "Bosquet del Sant", on es va fer una parada per esmorzar. Des d'aquí ja es va prendre un camí antic cap a Sant Pere de l'Arç. Baixant per aquest camí, s'arriba als horts de Sant Pere de l'Arç, on es pot observar la bassa on antigament s'anava a rentar, ubicada en un paratge encisador.

Després de la pujada final, s'arriba al destí. Un cop arribats, es va fer una visita guiada a l'església romànica documentada des del 1038 i consagrada el 1147. L'edifici està format per una nau amb absis semicircular i coronat per un campanar d'espadanya. L'interior de l'església guarda un retaule barroc dedicat a Sant Pere, del 1642. Aquest retaule és una excepcional obra d'art. La seva curiositat és que fou encarregat per a l'església de Sant Pere de Matamargó, però després de fer-n'hi

un altre, el retaule en menció el van vendre a Sant Pere de l'Arç. Cal també esmentar un retaule renaixentista del s. XVI i l'altar del Sant Crist del s. XVIII.

L'Anna Cantacorps, de Cal Ros de Calonge, fou qui ens va exposar amb detall tot aquest conjunt patrimonial. Tot seguit, al final de la visita, es va comptar amb la col·laboració de la Roser Buscart i l'Argentina Guillella, que ens van transmetre la seves vivències i records de joventut a Sant Pere de l'Arç. En definitiva, la jornada fou molt agradable i enriquidora.

M. Alba Puigpelat
Associació Cultural de Prades de la Molsosa

valldellobregos cat

Amb la col·laboració de:

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura
i Mitjans de Comunicació

Apropa't
Apropa't
Apropa't
Apropa't
a la **Prensa Comarcal**

La premsa de casa

La premsa comarcal i local és: proximitat, fiabilitat en els continguts, estabilitat en la seva continuïtat, credibilitat, immediatesa i catalanitat.

+ de 800.000 lectors cada dia

 Prensa Comarcal
Som la premsa de casa

Subscriu-te
Llobregós
informatiu

EXCAVACIONS GERMANS

CASES

Oficines i magatzem: Polígon l' Aguda II, nau 8
25750 TORÀ (LLEIDA)

Tel / Fax: 973.47.36.16 / 629.28.55.18

e-mail: germanscases@excavacases.es

EXCAVACIONS - TRANSPORTS - CONTENIDORS - MATXUQUEIG

RECOLLIDA
I APLICACIÓ
DE PURINS

Tel. 973 524 072

610 606 413

CAL MOLINS - IVORRA

Plaça Major - Claret de Torà
telf. 973296008

Restaurant "Can Solé Xic"
Turisme rural "Cal Miramunt"
calmiramunt.claret@viladetora.net

Perruqueria
Carmen's
HOME I DONA

Depilacions, solarium...

Plaça del Vall, 8
Tel. 973 473 106
TORÀ (Lleida)

Construccions
Sant Gil, S.Coop.C.Ltda.

Av. Solsona, 8, ents 6 - Telèfon 973 473 547 - 25750 TORÀ (Lleida)

Atenció personalitzada per a avis
i/o malats, a domicili.
Servei de neteja per a particulars,
despatxos, obra nova.

Tel. mòb.: 618 72 88 59
e-mail: sad_segarra@yahoo.es

SERVEI
ASSISTENCIAL
DOMICILIARI

assessoria

COFISCO
S.L.

Plaça de la Creu, 3
25750 - TORÀ (Lleida)

Tel. 973 473 317
Fax 973 473 644
e-mail: cofisco@telefon.es

VENDA DE:
OLIS, LUBRICANTS
I GRASSES

ESTACIÓ DE SERVEI

MÁS

SERVEI A DOMICILI DE GASOILS

Ctra. d'Andorra, s/n
Tel. 973 47 35 81
25750 TORÀ

Telefons d'interès

BIOSCA

AJUNTAMENT	973 473 241
CONSULTORI MÈDIC	973 473 528
ESCOLA	973 473 505
PARRÒQUIA	973 473 082

CALONGE

AJUNTAMENT	938 680 409
PARRÒQUIA	938 698 416
RÀDIO ALTIPLÀ	938 680 090

CASTELLFOLLIT

AJUNTAMENT	938 693 031
ESCOLA	938 693 011
PARRÒQUIA	973 524 039

IVORRA

AJUNTAMENT	973 524 036
LOCAL SOCIAL	973 524 100
PARRÒQUIA	973 524 039

MASSOTERES

AJUNTAMENT	973 551 426
CONSULTORI MÈDIC	973 551 226
PARRÒQUIA	973 500 213
TEL.PÚBLIC	973 550 439

LA MOLSOSA

AJUNTAMENT	973 296 090
PRADES TEL.PÚBLIC	973 473 037
PARRÒQUIA	973 524 039

PINÓS - ARDÈVOL

AJUNTAMENT	973 473 292
CENTRE CULTURAL	973 473 368
ESCOLA	973 473 463
PARRÒQUIA	973 473 010

SANAÜJA

AJUNTAMENT	973 476 008
CONSULTORI MÈDIC	973 476 066
ESCOLA	973 476 136
FARMÀCIA	973 476 109
GRALLERS-DIABLES	973 476 163
PARRÒQUIA	973 476 079

TORÀ

AJUNTAMENT	973 473 028
BOMBERS	973 473 380
	973 473 496
CONSULTORI	973 473 333
ESCOLA	973 473 204
FARMÀCIA	973 473 220
PARRÒQUIA	973 473 082

VICFRED

AJUNTAMENT	973 550 586
PARRÒQUIA	973 524 039

Programació de Ràdio Altiplà 2009-1010, (COM Ràdio)

De dilluns a divendres:

- LA NOTÍCIA AL PUNT, amb Laia Segura, després dels butlletins horaris.
- 00:00-00:30, COM Ràdio-Notícies, edició nit, amb Manel Carvajal
- 00:30-01:00, L'ENTREVISTA, cada dia un entrevistador diferent
- 01:00-05:00, BUDA CLUB, amb Jaume Escala
- 05:00-07:00, COM LLEVAR-SE, amb Ivan Llena i David Gelonch
- 07:00-10:00, EL DIA a COM Ràdio, amb Jordi Duran
- 10:00-13:00, EL COR DEL MATÍ, musical matí
- 13:00-14:00, EL DIA a COM Ràdio (magazine) amb Albert Vico
- 14:00-14:30, COM Ràdio-Notícies, edició migdia, amb Esther Sastre
- 14:30-15:00, COM Ràdio-Notícies en xarxa, amb Lluís Mata
- 15:00-16:00, QUE HAS DINAT?, amb Sergi Mas
- 16:00-19:00, EL COR DE LA TARDA, musical tarda
- 19:00-19:30, COM Ràdio-Notícies, edició vespre, amb Marta Patricio
- 19:30-20:00, COM Ràdio-Notícies en xarxa, edició vespre
- 20:00-21:00, EL DIA AL PUNT, amb Laia Segura i a continuació,
Dilluns, NOMAR DANCE, amb Dj. Nomar
Dimarts, UNAMICADETOT, amb David Palacios
Dimecres, KOSMOS, música folk amb Rafel Dosantos
Dijous, IN SESSION, amb dj. Barbas
Divendres, CAT-SONS, amb Gisela Puntí
- 21:00-23:00, TOTS PER TOTS, amb Ramon Company
- 23:00-24:00, LA NIT, amb Ramon Miravittas
- 22:00-24:00, (Divendres) NOMAR DANCE, amb Dj. Nomar

Dissabte:

- 00:00-01:00, SELECCIÓ MUSICAL
- 01:00-05:00, L'ALTRA CARA DE LA LLUNA, amb Nando Caballero
- 05:00-06:00, MÚSICA PUNT CAT, amb Agustí Sansalvador
- 06:00-08:00, AMUNT I AVALL, amb Juanjo Yunquera
- 08:00-09:00, LA SETMANA AL PUNT, amb Laia Segura
- 09:00-12:00, EUREKA!!, amb Mònica López
- 12:00-14:00, TRES DE TOT, programa magazine amb Desi Husillos, Vanessa Grau, Marc Piqué i Angelina Salut
- 14:00-14:30, L'INFORMATIU DE L'ALTIPLÀ i COM Ràdio migdia.
- 14:30-15:00, COM ESPORTS, amb Marta Casas
- 15:00-16:00, MÚSICA PUNT CAT, amb Agustí Sansalvador (repetició)
- 16:00-18:00, DIGUES COM, amb Miquel Giménez
- 18:00-19:00, UNAMICADETOT, amb David Palacios
- 19:00-20:00, KOSMOS, música folk i tradicional, amb Rafel Dosantos
- 20:00-21:00, SELECCIÓ DE MÚSICA EN CATALÀ
- 21:00-22:00, IN SESSION, amb Dj Barbas
- 22:00-24:00, A LA TEVA MANERA, una selecció musical variada per a la nit del dissabte al diumenge

Diumenge:

- 00:00-06:00, A LA TEVA MANERA
- 06:00-08:00, AMUNT I AVALL, amb Juanjo Yunquera
- 08:00-09:00, PAISATGES HUMANS, amb Jordi Sacristan
- 09:00-12:00, EUREKA!!, amb Mònica López
- 12:00-14:00, TRES DE TOT, (repetició)
- 14:00-14:30, L'INFORMATIU DE L'ALTIPLÀ i COM Ràdio-Notícies migdia
- 14:30-15:00, COM ESPORTS, amb Marta Casas
- 15:00-16:00, AQUELL DIA, amb Ramon Muntaner
- 16:00-22:30, JA HEM BEGUT OLI, la millor selecció musical per la tarda-vesprada del diumenge
- 22:30-23:00, FÒRMULA TRENK, selecció musical amb Gerard Trench
- 23:00-24:00, RUTA 66, música rock amb Pitu Dosantos
- 00:00-01:00, BULEVARD, amb Enric Cusi

EL VENTILADOR

En aquell temps, Sant Nicolau Pistoler i els seus deixebles, -molt abans que Nicolau fos pres per ser penjat al Tossal de la Forca de Calonge i que es fes escàpol-, predicaven la paraula de Déu per terres del Llobregós, l'Alta Segarra i el Solsonès. Un bon dia d'agost, cap al migdia, Sant Nicolau i els seus deixebles avançaven pels camins pedregosos enfilant la ruta que els menava de Calaf a Pinós. No havien dinat i la calor sufocant d'aquelles contrades els ofegava implacable. I a l'enfilant la costa del Santuari, quan semblava que algun deixeble ja volia badar boca per rondinar, de sobte els arribà una melodia llunyana.

"Meztre, què éz aquezta múzica celestial que zento?" -exclamà, aturant-se, el deixeble papissot-. "Sembla ta-ta-ta-talment un cor de serafins que ens vu-vu-vu-vulgui confortar en aquest periple infernal!" -observà bocabadat el deixeble quec, ensopegant amb el Sant.

Sant Nicolau foté a cadascun d'ells un calbot amb la mà oberta, bo i reclamant silenci per la via dels fets, més que de les paraules. Pararen l'orella delerosos i, efectivament, un bri de vent els dugué un fragment del clàssic "No en volem cap que no estigui borratxo,/ no en volem cap que no vagi torrat./ Volem, volem, volem que estiguin tots borratxos,/ volem, volem, volem que

estiguin tots contents".

Suant, s'apressaren carretera amunt fins arribar al revolt següent i allí albiraren un grup de joves una mica alterats, doncs semblava que havien passat la nit al ras, acompanyats d'un altre grup d'homes bigotuts, guitarra en mà, abillats amb pantalons ranxers i barret cònic d'ala pregon, a més dels Trabucaires de Solsona que els hi feien de guarda espalles.

"Mariatxis ploricons que goseu pertorbar la quietud d'aquest indret amb la fressa insolent dels vostres guitarrots: què preteneu amb la vostra cantarella?" Així els interpel·là Sant Nicolau, deixant caure la mà sobre el pistolet que duia a la cintura.

El mariatxi portaveu alçà les mans en un gest conciliatori i respongué: "No us exalteu, Mestre. Som un grup de catalans indignats per la sentència del Constitucional. Voleu signar el manifest cívic-unitari de protesta? Perquè ara estem organitzant un referèndum d'autodeterminació per decidir fotre el camp d'Espanya.

Sant Nicolau, després d'escoltar-los atentament els endinyà: "Certament, és bonic cantar ranxeres i corridos quan es va a una costellada. Però creieu-me quan de veritat us dic que els romans i el governador de Judea es faran un fart de riure només veure-us

EVANGELI SEGONS SANT JOAN CARRETERO

arribar. N'hi ha per llogar-hi cadires: se us pixen a la cara, us fan creure que plou i vosaltres vinga a omplir paperets i a fer passejades". Els deixebles quedaren admirats, fent uns ulls com unes taronges, doncs Sant Nicolau habitualment era de poques paraules.

"I doncs què podem fer, pobres de nosaltres?", inquirí un mariatxi rabassut. "Quin mal hi ha, si la societat civil hi vol dir la seva?", afegí un jove d'esprimatxat.

I dit i fet, Sant Nicolau desenfundà el pistolet i els deixebles feren un pas enrere, coneixedors del tarannà abrandat del Mestre. I apuntant amb la pipa a la quadrilla de mariatxis, joves i trabucaires -ara ja francament alarmats-, Sant Nicolau els etzibà: "Colla de galifardeus bigotuts. Voleu donar-los la rèplica justa a aquesta panda de mamellons espanyols? L'any que ve hi ha eleccions. Fiqueu vint-i-cinc diputats separatistes al parlament del Parc de la Ciutadella i ja veureu quina cagarel·la que els agafa."

I dit això, Sant Nicolau feu un gest sec amb el cap i digué: "Anem cap al poble de Su, a veure si alguna

ànima caritativa ens vol donar alguns queviures per dinar i un lloc per fer la migdiada". Els deixebles re- prengueren la marxa, l'un rere l'altre, alleujats perquè, caminar a ple sol és dur però, si mentrestant es pot aprendre alguna bona lliçó del Mestre, sempre val la pena.

Al mateix temps que els joves, els mariatxis i els trabucaires de Solsona reprenien el seu camí tot cantant: "No volem ser una regió d'Espanya,/ no volem ser un poble ocupat./ Volem, volem, volem, volem la independència,/ volem, volem, volem Països Catalans.

Galderich Recasens

*Us agraeix la
vostra companyia.
Fins aviat.*

Plaça d'Hostal, 1
Telèfon 973 47 30 00
25750 Torà (Segarra)

LA LLEI IGUAL PER A TOTHOM

Cada cop que esclata un cas de corrupció, tots els partits polítics d'arreu de l'Estat es dediquen a garantir-nos que aplicaran tota mena de mesures per eradicar el fenomen. Llavors, fins ara què han fet? En moltes ocasions, mirar cap a l'altra banda cada vegada que detecten que un del seus es dedica a embutxacar-se els diners del contribuents. I encara més, molta d'aquesta corrupció a la cúpula dels partits no els hi és aliena; ben al contrari, se'n serveixen per poder pagar les seves campanyes electorals perquè, segon asseguren, no reben prou finançament.

Així que en alguns d'aquests casos detectats en els darrers mesos s'acaben barrejant dos conceptes: l'avarícia i la mala fe individual i la suposada necessitat de diners per a un col·lectiu concret. Però, en el dos casos, hi ha una il·legalitat flagrant que s'ha de poder castigar amb la mateixa duresa que quan afecta a un ciutadà de qualsevol altra professió. Llavors, on és l'escàndol per mostrar uns detinguts emmanillats i recollint els seus efectes personals? En principi, tothom té dret a que se li respecti la presumpció d'innocència i tothom té dret a preservar la seva imatge, sobretot si es troba en una situació compromesa.

Fins aquí, estem d'acord que això és el que marca la llei, però també estarem d'acord que no a tothom se li té en compte. Veure uns polítics o uns militants de determinat partit emmanillats davant un jutjat fa angúnia i, segons alguns, fa "mal al país". I és cert que s'hauria pogut evitar si la policia ho hagués volgut. Però hi ha molts altres detinguts, en el seu cas anònims, que se'ls passeja pels telediaris pel fet d'haver robat, violat o matat, amb el mateix escarni que han patit aquests polítics, però en el seu cas, només fa mal a la seva família. Cap polític, ni jurista ni ciutadà al qual no li afecti la detenció no només no protesta, sinó que fins i tot aplaudeix que pateixi aquesta condemna pública afegida.

Davant d'aquesta situació, doncs, només cal desitjar que a tothom se li apliqui la mateixa llei en les mateixes circumstàncies. Sobretot, perquè abans que

res s'ha de pronunciar la justícia a través d'una sentència, i no seria el primer ni el darrer cas que després del rebombori públic i mediàtic, tot plegat s'acaba en no res: en una minsa condemna o fins i tot en una absolució. Però el càstig públic ja no li treu ningú.

Montse Oliva

UN RECORD PER L'ANNA

El 18 de desembre al migdia farà just un any que l'Anna ens va deixar.

Fa molt temps que volia tenir un petit record per ella, però fins ara no ho he pogut fer, o no he sabut com fer-ho. És difícil, si no gairebé impossible trobar les paraules justes per recordar amb un somriure a l'Anna, la coneixia feia tants anys!

M'agradaria que no l'oblidéssim mai.

Es mereix un record de tant en tant, no la podem oblidar, almenys jo. Anna, no ho faré...!

Teresa

DEU REFLEXIONS SOBRE MILLETS, PRETÒRIES I ALTRES HERBES

1.- Costa bastant de creure que un senyor que ha tingut un mal moment de trenta anys, segons la seva pròpia confessió, i que s'ha comportat com només ho fa el que se sent totalment impune, hagi actuat completament sol. O només amb un altre senyor.

2.- Els qui l'havien de controlar, o bé també han tingut algun mal moment, o bé han estat massa inno-

SERVEIS FUNERARIS DE TORÀ, BIOSCA I SANAÜJA

FUNERÀRIA MONTANER DE CALAF

SERVEI PERMANENT 24 HORES

Avda. de la Pau nº 12 CALAF tel. 938698548 - 938698491 - 938680011

REPRESENTANT A TORÀ

LLUÍS SOLÉ MONTAÑA i TERESA MIRASÓ PASCUET

C/ Sant Gil nº 1, 2on, 4ª edifici Molí. Torà telf 699373274

REPRESENTANT A BIOSCA I SANAÜJA

ANTONI PARRA LÓPEZ

C/ Vilas s/n. Sanaüja tel. 973476078 - 679483950

AGRIPLANT HUGUET S.L.

Reforestacions

Tallades de millora

Estassada de matolls

Tef. 938698019

cents. En tots dos casos, haurien de plegar i anar-se'n a casa.

3.- Tots els senyors (i senyores) que són detinguts són emmanillats, i es col·loquen les seves pertinences en bosses d'escombreries. Alguns tenen la desgràcia de ser coneguts, i de que hi hagi una càmera al davant.

4.- Les diferències a l'hora d'aplicar la presó preventiva es deuen a dos procediments diferents: en un, la querella de fiscalia dóna temps a muntar una estratègia de defensa que inclou el penediment "espontani"; en l'altra, la immediata detenció no permet aquesta estratègia i a més, fa que hagin de declarar davant del jutge immediatament. Tant difícil és que els periodistes entenguin i expliquin una cosa que s'aprèn a primer de carrera de Dret?

5.- El Dret no és una ciència exacta: per tant, ambdues decisions sobre la presó preventiva són correctes jurídicament. Altra cosa és que ens agradin més o menys.

6.- Una que ja la sabem: els mandats perllongats i les majories absolutes no son positius.

7.- Són tots els polítics iguals? O potser els que no són iguals és perquè no tenen l'ocasió de ser-ho? Per què no veiem mai als que treballen en ajuntaments petits, sense guanyar-hi un duro i posant-hi maldecaps i esforços?

8.- Els diners "del totxo" tenen una enorme capacitat corruptora, i per tant, potser se'ls hauria de controlar més.

9.- On són els periodistes d'investigació? Sí, aquells que trobaven una pista, i estiraven del fil fins a desembolicar tota una trama... Ah, és clar, que això no els hi surt a compte, als mitjans....

10.- Cal que els polítics passin l'escombra, tots, per casa seva, i no juguin al vell joc del "I tu, més". I els ciutadans també hem de ser actius més enllà del nostre vot. Ens hi juguem la democràcia.

Montse Vives

PESSEBRE VIVENT D'ARDÈVOL

Desembre: dies 26 i 27

Gener: dies 1, 2*, 3, 6 i 10

Sessions: 2/4 de 7 i 2/4 de 8

*** 2 de gener a 2/4 de 8**

www.centrecat.com/ardevol

Tel. reserves i més informació:

Glòria - 678 69 15 39

Transports
MOLINS

Serveis:

PLOMA - PALETITZAT - BOLQUET

Carrer Sant Gil, 1 1r-1a.
25750 TORÀ (Lleida)

Tel. 973 473 578
Tel. Mòbil 610 40 39 21

QUEVIURES

Francesc Llordès i Rovira
ESTANC

Plaça Major, 8 · Tel 973 476 055
25753 - SANAÛJA (Lleida)

L'HORA DELS ICONOCLASTES

L'enunciat també podria ser: religió i cultura o bé cultura o religió. Vegem-ho.

Viure per veure. Ara resulta que un cert partit català, integrant del famós tripartit que ens governa, es treu un as de la mànega i així, sense pensar-ho dues vegades, arremet contra les festes de Nadal i Pasqua i, d'una càrrega en profunditat, les vol despenjar del calendari.

Amb els mil i un problemes greus en què estem immersos, i que afecten molt directament el dia a dia de la gran massa treballadora, s'entra a sac en el terreny ideològic de les creences, amb la pretensió de convertir uns fastos mil·lenaris en unes descafeïnades vacances d'hivern i de primavera. Tot sigui a major glòria d'un laïcisme mal entès que no admet altra finalitat que esborrar, d'un cop de ploma, tot allò que les generacions han incorporat en el seu bagatge cultural al llarg de més de vint segles. Aquesta deriva és perillosíssima i pot ser la punta de l'iceberg que arrasi molts altres perfils que conformen la nostra identitat. Tan difícil d'entendre és que la religió ha infós a la humanitat un percentatge importantíssim de caires culturals?

Estem arribant a un punt força semblant a allò que va passar a casa nostra durant el període de la Segona República, amb les conseqüències que tots recordem. Amb l'etiquetatge de "progres" i "antis" portem la bandera de la llibertat al cim dels despropòsits en un intent mal dissimulat d'arrasar el patrimoni riquíssim que ens han anat deixant els nostres avantpassats.

És que ens hem begut l'enteniment? No es tracta que un sigui creient o ateu. Tampoc es tracta que hom sigui seguidor o no de les tesis de Darwin i la seva evolució de les espècies. La religió —o religions— amb totes les objeccions que voleu posar-hi, forma part de la cultura universal i de cap manera les podem menys-tenir. I si bé és cert que moltes vegades s'han produït conflictes i enfrontaments emparats pels estandards de les creences, també és cert que molts dels actius derivats de les mateixes arriben avalats per l'entrega, la generositat i exemplaritat de milions de persones

que han entregat la seva vida i el seu patrimoni per millorar la dels seus semblants. I sense preguntar d'on venien, on anaven i quina creença professaven, si és que en tenien alguna.

Siguem conseqüents. La nostra civilització —i també les altres— estan immerses en un món plural d'horitzons materials i també que fan referència a l'esperit. I això, encara que no ens agradi, ha conformat la nostra manera de ser. Posats a dinamitar qualsevol vestigi o símbol religiós, podríem continuar, acte seguit després d'esborrar el Nadal i Pasqua, eliminant tota la iconografia religiosa escampada arreu del món, que moltes vegades esdevé patrimoni de la humanitat. I de passada enderrocar aquelles catedrals majestuoses que són orgull de la capacitat creadora de molts segles d'història. I no sols a Europa sinó també al centre i a sudamèrica, incloent la petjada californiana del mallorquí fra Juníper Serra. Sense obviar el que representen i han perpetuat en diferents llocs del planeta la cultura i creences del judaisme amb les seves sinagogues, les pagodes dels budistes a l'Àsia i les grans mesquites que el món àrab ha aixecat en veneració i glòria de Mahoma. Per què no arrasar també els monuments de la civilització maia al centre i sudamèrica?

I si no n'hi hagués prou amb tot això, s'hauria d'arrambar amb tots els vestigis dels mil i un senyals que els missioners i altres cooperants, sense altre nord que l'entrega desinteressada, van escampar per l'Àfrica negra amb hospitals i centres escolars. I fins l'estela de Xavier per l'Àsia meridional, sobretot a Goa, i al Japó. I com que ara els iconoclastes només busquen la suma i mai la resta, apa, carreguem-nos el santoral i els patronímics de persones, ciutats i viles. Aleshores la feina quedarà llesta i ben pulcra.

Podríem ampliar encara més el camp d'acció d'aquests avantguardistes de la "modernitat", però crec que fins aquí i per avui ja n'hi ha prou.

Només considerar que quan aquestes fites siguin assolides i el nostre món quedi reduït a un descampat orfe de cap referència de l'esperit, haurà arribat el moment de la plenitud i de viure al "paradís". O no?

DISTRIBUÏDOR DE:
ROCALLA, S.A.

CIMENTS - RAJOLES
CERÀMICA - GRES
ARTICLES SANEJAMENT

Avgda. de Solsona, 18
Fax - Tel. 973 47 31 25
25750 TORÀ

MATERIALS PER A LA CONSTRUCCIÓ

Crells

Avgda. de la Generalitat, 8
Tel. 973 55 02 02
25210 GUISSONA

**BROKER
FONTANET S.L.**

CORREDORIA D'ASSEGURANCES
ASSESSORIA FISCAL, LABORAL
COMPTABLE, EMPRESARIAL
JURÍDICA I INMOBILIÀRIA

Avda. de la Generalitat, 3
25230 MOLLERUSSA (Lleida)
tel. 973 712 233 • fax. 973 712 129

Carrer Indústria, 7
25500 LA POBLA DE SEGUR
tel. 973 68 05 04 • fax. 973 68 05 04

Passeig Caputxins, 1, 1r. 1a.
43800 VALLS (Tarragona)
tel. 977 61 36 00 • fax. 977 60 35 03

...I AQUÍ PAU I DESPRÉS GLÒRIA

ROGER BESORA I FOIX *

Segons el gran Fèlix Millet Tusell, qui remena les cieres al nostre país és un ramat de només quatre-centes persones. No sé si vostè ha tingut el plaer de coincidir-hi, però es veu que es coneixen tots de trobar-se a les mateixes festes i compartir la safata de canapés. De tant en tant, també creen premis i se'ls concedeixen tot seguit, seguint la filosofia d'en Juan Palomo: "yo me lo guiso, yo me lo como". És una mica l'estil de Joan Laporta (el bo) al documental F.C. Barcelona Confidencial, quan enlloc d'espies, només es preocupava per les terrines de foie.

L'escàndol del Millet és de primer ordre; el presumpte lladre té la Creu de Sant Jordi i la Clau de Barcelona, entre altres premis i càrrecs; però el més graciós és que al juliol del dos mil vuit va ser distingit com a "Conciudadà que ens honora". Segons diuen, tenia "gran habilitat per a captar fons", però sobretot diria que era un as a l'hora de desviar-los; això sí, de forma equitativa. Que calia ajudar Convergència, uns quants diners a la Fundació Trias Fargas; que ara cal quedar bé amb el PP, em faig de la FAES. I així anar fent, amb gran do de gents.

Però quan ja tothom coneixia el gran mag Fèlix i les seves subtils arts delictives, apareix el jutge Garzón i aixeca la manta a Santa Coloma. L'alcalde socialista Barto Muñoz és enviat a Soto del Real sense pont aeri, acompanyat de Tots Els Homes del President (Pujol, s'entén): els grans factòtums convergents Macià Alavedra i Lluís Prenafeta. També passaran a formar part, a ple dret i fruit d'una feina d'anys, de la petita història de la corrupció catalana. Semblava un llibret de poques pàgines en comparació amb les fermentacions valencianes

i andaluses, però molt em temo que acabarà sent una novel·la per entregues, amb l'inconvenient que gairebé mai no acabes la col·lecció sencera.

De totes maneres, podríem donar alguns consells als futurs aspirants a milletistes. D'entrada és molt important aconseguir bon nom i prestigi; cosa que no sé com es fa però sí com es perd: sent alcalde de "Santaco" i viure al Turó Park, per exemple. En segon lloc, evita les suspicàcies de posar-te sobrenoms amb algun matís sicilià, del tipus Luigi o Don Vito Corleone. I per últim, encara que tinguis fred i sigui l'hivern, evita d'amenaçar "d'estirar de la manta" per si de cas te'n quedessis sense.

Amb tot, com a espectadors d'aquesta bacanal corrupta, ens podria semblar que qualsevol polític o implicat en operacions urbanístiques és presumptament culpable. Algú dirà que això és injust i, segons el loquaç Montilla, no tots els polítics són iguals; cosa que implica que uns quants sí que ho són, tant a les institucions com als seus menjadors. És per això que no ens hauríem de sorprendre si en alguns despatxos hi veiem catifes massa boterudes. El millor és no treure l'aspiradora i només passar la pols pels gerros, no fos cas que ensuméssim les clavegueres o algun mort a l'armari. No vulgui maldecaps, vostè. Segueixi el savi i patriòtic exemple dels patrons del Palau. Ara bé, si es veu perdut dins del laberint, jo de vostè em posaria una americana esparracada de quadres i, sense bottox ni locions, diria que m'he equivocat greument durant anys. I aquí Pau i després Glòria, ben feliç, amb totes les comoditats fiscals de l'illa paradisiàca de Jersey.

* roger.besora@gmail.com

VENDA - INSTAL·LACIÓ
REPARACIÓ D'ELECTRÒNICA EN GENERAL

TV-VÍDEO-AUDIO-HIFI
TELECOMUNICACIÓ
ORDINADORS
TELEFONIA

ELECTRÓNICA MCA

MAGÍ COSCOLLOLA ANDREU

e-mail: mca@viladetora.net

C. del Vall, 6 Tel./Fax 973473350

25750 TORÀ (Lleida)

FORN DE PA

Argerich

Plaça de la Creu, 13 - Tel. 47 31 79 - TORÀ

ROS
autoescola

tel. 973 551 011
973 460 164
973 462 028

FUNERÀRIA DE TORÀ
i COMARCA

J. TORNÉ

Servei permanent 24 h 973 390 862

SERVEI PER A PARTICULARS I
PER A TOTES LES COMPANYIES
D'ASSEGURANCES

REPRESENTANT:

JAUME TARRUELLA I SOLÉ
PLAÇA DE LA FONT, 10 - TORÀ
TEL. 973 473 423

Josep Viladrich

Pintura i Decoració

Carrer Occident · Tel. 973 473 455 · TORÀ

RESOL

SOLSONA

C/ Sant Nicolau, 4
Tel. 973.48 04 02
revelatges@fotoresol.com

- Reportatges professionals FOTO-VIDEO - DVD.
Demaneu-nos pressupost sense compromís.
- Revelatge de les teves fotografies DIGITALS i
analògiques en 1 HORA.
- Tot tipus de serveis fotogràfics i digitals.

FUSTA, ALUMINI I P. V. C.

Badia

Avgda. Solsona, 17
Tel. 973473181
25750 - TORÀ

**TALLER
MECÀNIC**

R. R.

REPARACIÓ I VENDA DE

- COTXES • MOTOS • BICICLETES
- MOTOSERRES • BOMBES D'AIGUA

Carrer Eras, 19

☎ (973) 47 33 27
25750 TORÀ (Lleida)

WWW

APACTora.org

COL·LABORA-HI

PINTURA
I DECORACIÓ
TÀSIES

PINTURA INTERIOR I EXTERIOR, COL·LOCACIÓ DE PARQUET,
FRISO, PAPER, PANELS DE FUSTA.
RESTAURACIÓ DE MOBLES, PORTES, PERSIANES, LÀMPADES.

c/ Sant Jaume, nº 2 TORÀ Tel. 973473303

MUSICA RECOMANADA

En aquest número de la revista canviem l'habitual recomanació de dos llibres per la recomanació de dos discos compactes d'actualitat. La música, com a producte cultural, també és un bon regal que podem fer per les festes nadalenques. En aquest cas recomanem dos grups de casa nostra que no fa gaire que han començat la seva prometedora carrera musical. Esperem que us agradin.

DANI VIDAL

MANEL
"ELS MILLORS PROFESSORS EUROPEUS"
Discmedi (2008)

El quartet barceloní Manel és el grup musical català revelació de l'any 2009 i el seu primer disc, *Els millors professors europeus*, ha obtingut el premi al millor disc pop rock que atorga la revista Enderrock. Reconeixements i premis totalment merescuts per a un disc que ha estat com una alenada d'aire fresc per al panorama musical català.

L'estil és únic, un pop d'aires folk en el qual trobem

instruments tan variats com el clarinet, flauta, violins, banjo, mandola...

També cal destacar la qualitat de les lletres, no gens rebuscades, d'una senzillesa i d'uns temes amb els quals es fàcil identificar-se. "I ara ella porta els nens al cole i jo faig els plats de la nit, ens ha costat déu i ajuda arribar fins aquí."

Un disc molt recomanable, d'aquells que escoltes una vegada i una altra i no te'n canses. Dotze cançons que tenen la virtut de ser força diferents i que totes són de gran bellesa pel que fa a la lletra i de gran qualitat musical.

EL PETIT DE CA L'ERIL
"I LES SARGANTANES AL SOL"
Bankrobber (2009)

Joan Pons és el petit de ca l'Eril de Guissona i aquest any ha irromput amb èxit al panorama musical del país de la mà del segell musical independent Bankrobber, la discogràfica de Guillem, Sanjosex i Mazoni, entre d'altres.

"I les sargantanes al sol" és el seu primer disc i val molt la pena escoltar-lo. La música, tot i que és difícil classificar, segueix la tradició folk. Joan Pons, que posa la veu i toca la

guitarra, està acompanyat de quatre músics més.

A més de la qualitat musical, cal destacar la proximitat que podem sentir amb l'autor, amb el qual compartim el mateix dialecte i la temàtica d'alguna de les lletres: "soroll de tractors i olor de rostolls, per sempre més, sargantanes al sol..."

El disc conté dotze temes, tres dels quals són versions de cançons infantils i la resta amb lletres barreja entre realisme i surrealisme molt ben trobades.

Un bon debut d'aquest jove músic de Guissona, a qui desitgem que pugui continuar amb èxit el seu projecte.

LLIBRERIA ROVIRA

Estanc
Videoclub
Papereria
Objectes de regal

AVANGUARDIA

M^o Rosa Mases Riu
P/Vall, 16 Torà (Lleida)
Tel. i fax: 973473346

FORN · PASTISSERIA · CAFETERIA

Plaça del Pati, 4
25750 TORÀ

telèfon
973 47 30 83

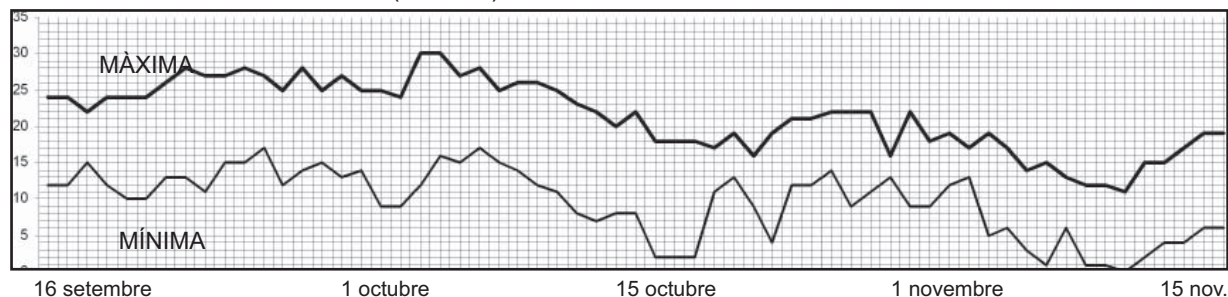
Miramunt

FORN · PASTISSERIA · CAFETERIA

LA TEMPERATURA DE 15 A 15

FERMÍ MANTECA

RECOLLIDA DE DADES: AGUSTÍ CINCA (SANAÜJA)

Temperatures normals... sequedat a l'ambient

L'entrada de la tardor ha estat progressiva, amb temperatures que han anat baixant a mida que ens hi endisàvem, amb la pujada que s'aprecia a la gràfica cap al final del període, coincidint amb el que popularment es coneix com "l'estiu de Sant Martí", que s'escau l'11 de novembre. És fruit dels vents atemperats de llebeig impulsats per una borrasca situada més al nord, que no acaba de tocar-nos del tot a causa de les altes pressions. Aquest "estiu" va estar precedit per unes baixades

de temperatures acompanyades de les pluges de l'octubre que van servir perquè els tractors poguessin entrar a sembrar sense que es veiessin aquelles fumarades de pols seca, mentre les muntanyes es vestien de blanc i algunes estacions d'esquí podien obrir les seves instal·lacions.

Unes condicions que, com diuen els boletaires a les pàgines centrals de la nostra revista, no han estat propícies per a la temporada de bolets a casa nostra i han hagut de marxar a la muntanya per trobar-ne.

LES PLUGES

17 setembre	6 litres
29 setembre	1 litre
8 octubre	4 litres
21 octubre	22 litres
22 octubre	12 litres
29 octubre	1 litre

Pinsos BAGÀ, s.a.

Fàbrica i Oficines :

Plaça la Creu, s/n.
Tels. 973 47 30 11 - 973 47 30 86
Fax. 973 47 33 58
25750 TORÀ
(Lleida)

MERCERIA
PERFUMERIA
OBJECTES DE REGAL
CORSETERIA

CAL GUATLLES

Montserrat Solé Bonet

c/. Nou, 1 - Tel. 973 473 485
25750 TORÀ (Lleida)

SUDOKU

		7		1	5			3
								2
8		4					6	
	3		9	4		7	5	
	4				3		8	
			6	5			3	
9	6				4	5	2	
		2				4		
4	7	5			6	3		

El SUDOKU és un joc d'enginy que consta de 81 caselles distribuïdes en 9 fileres i 9 columnes dividides en àrees de 3x3. Cal omplir les cel·les buides amb els números de l'1 al 9, sense repetir-ne cap a cap fila, ni a cap columna, ni a cap quadrat de 3x3. A veure si us en sortiu.

SOLUCIONS: pàgina 52

REFRANYS

- Pel desembre, nevades, gelades i, tot plegat, moltes vegades.
- Si el desembre plou, bon any nou.
- Pel desembre i pel gener, no siguis matiner.
- Per Nadal, el porc en sal i, per Pasqua, al foc.
- Sant Eloi quan era xic era noi, de mitjà va ser manyà, de mitjancer va ser serraller, i de gran va ser sant.
- Per Santa Llúcia creix el dia un pas de puça. No creix ni disminueix fins que el nen Jesús no neix.
- Per Sant Silvestre, un any se'n va i un altre en resta.

ENDEVINALLA

Tinc molts rius, mars i muntanyes,
tinc molts pobles i ciutats,
tinc molts ferrocarrils i carreteres,
i tot i així estic penjat.

ACUDIT

Diu que caminava una velleta per la Diagonal, vora el camp del Barça. Arrossegava dos sacs: un mig buit amb la mà esquerra i, amb la mà dreta, un molt ple del que li anaven caient bitllets de vint euros. Un guàrdia que se l'estava mirant, se li acosta i li diu:

-Que no veu que perd els diners? D'on els ha trets, tants euros?

-Doncs miri, jove -li respon la iaia-, quan fan futbol guanyo molts cèntims. Tots els homes surten esverats i fan pipí per les rodalies. Llavors hi vaig jo amb un ganivet, els dic que si no em donen vint euros els la tallo i me'ls donen.

-I a l'altre sac què hi porta?

-Doncs, ejem, ejem....

roba de casa

modes

albert

Rita Brau i Rius

Tel. 973 47 31 01 - TORÀ

**FUSTERIA
BACARDIT
DE CALAF, S.L.**

DECORACIÓ - CUINES - PERSIANES -
PARQUET - TREBALLS AMB LA FUSTA

Prior Farràs, 4 08280 CALAF
Tel i Fax 93 869 84 63

LES CUINERES DEL LLOBREGÓS

Paulina Oliva Bonsfills

a la Festa Major de Claret i en el concorregut ball va conèixer en Fructuós Gené i temps després, en casar-s'hi, es va traslladar a cal Rosalio d'Ivorra on portà el bon fer que caracteritzava la seva mare Mercè. La Paulina i en Fructuós han tingut quatre filles que els han donat set néts.

La Paulina és una bona cuinera. De la mare va aprendre a fer un deliciós formatge de llet de cabra, el preuat mató i un bon porc senglar que destaquen entre molts d'altres plats. De la sogra, Concepció, de la que diu que era una gran cuinera, en remarca aquests plats molt especialment: els canelons, la vedella amb bolets i el conill de bosc.

Les seves principals aficions són les llargues caminades que fa cap a Marçà, la gimnàstica amb d'altres dones d'Ivorra dos cops a la setmana, els balls de Festa Major i els balls de jubilats a Tàrraga, Ponts, Sant Ramon...

Li agrada molt cosir i especialment fer ganxet. Reconeix que en aquestes labors l'han influït la seva padrina Cristina que va viure fins els 94 anys i la seva mare que també en sabia molt. Li en queda el record de les múltiples vànoves, estores i tapets que la Mercè havia elaborat per a tota la família.

A les nostres comarques hi ha diferents maneres de preparar uns bons cargols; avui ens presenta una recepta molt treballada amb un resultat excel·lent.

Dissabte de novembre, assolellat, ventós i fresc. M'encamino cap a Ivorra, a Cal Rosalio, on veig la Paulina que m'està esperant darrere els vidres del balcó. Al menjador desgranem una bona conversa tot parlant de la família i és inevitable parlar del Mas Oliva, d'Ardèvol, on la Paulina va néixer essent la quarta de 7 germans. Els seus pares, Rafael i Mercè, també han estat centre de la nostra conversa. En la seva joventut,

CARAGOLS A LA MUNTANYESA

Ingredients:

3 kg de cargols - 1 pollastre sencer rostit al forn - 1 conill sencer rostit al forn - Per al rostit (oli d'oliva, sal, una ceba, 4 tomàquets, una cabeça d'alls i mig pebrot vermell) - 250 g de botifarra blanca - 250 g de botifarra negra - 250 g de cansalada virada - Picada (250 g d'ametlles, 250 g d'avellanes, 30 g de farina de blat) - Per bullir els cargols (un os de pernil, una fulla de llorer, una branca de timó i una cabeça d'alls).

Preparació:

Rentar els cargols en un recipient i quan treuen la banya posar-los en una olla per tal que arrenquin el bull. Un cop arrencat el bull s'han de tornar a rentar

i posar-los de nou a l'olla a bullir amb els ingredients anteriorment esmentats durant una hora i mitja. Un cop passat aquest temps s'escorren, es salpebren i es posen en una cassola a macerar tota la nit junt amb el suc del pollastre rostit. A l'endemà, tallar la cansalada i la botifarra blanca i negra i posar-la a fregir en una paella. Un cop cuit es tira tot, junt amb l'oli de fregir, a la cassola. En aquest moment s'hi afegeix un bitxo i ha d'anar-se coent durant unes dues hores. L'últim pas és afegir als cargols l'oli del conill rostit i han de continuar coent-se dues hores més. Un moments abans de servir-los s'hi incorpora la picada.

Bon àpat i bon profit!

L'ENDURO "VILA DE CALAF" TRANSCORRE PER CALONGE DE SEGARRA

Diumenge 20 de setembre es varen disputar les proves del Campionat d'Enduro "Vila de Calaf", puntuables per al Campionat de Catalunya i d'Espanya. Gran part del recorregut de la cursa va transcórrer per Calonge de Segarra, com la crono-1, situada a "Les Morelles", o la trialera del cementiri de Calonge; dos punts d'interès que van atraure una gran quantitat d'aficionats durant tot el matí. Convé destacar la col·laboració dels veïns de Calonge de Segarra i de l'associació Joves de Kalonge. Aquests últims es van encarregar de controlar el bon funcionament de la crono-1. Tampoc no hi va faltar la presència de pilots locals a la cursa, en aquest cas va ser l'ocasió del jove Joan Montaner Solà (foto), el qual va prendre part com a corredor en la categoria Junior Open i va finalitzar 15è. Els grans triomfadors del Campionat van ser Iván Cervantes (KTM), en la categoria E3, qui es va imposar clarament durant tota la cursa, i Víctor Guerrero (Yamaha) en la categoria E1. *Anna Cantacorps*

TROBADA MULTIESPORTIVA DEL CONSELL ESPORTIU

El passat 25 d'octubre al poliesportiu de Torà, el Consell Esportiu de la Segarra amb la col·laboració de l'Ajuntament de Torà i diverses entitats esportives de la població, va organitzar la primera trobada multiesportiva de la temporada 2009-2010, en la que nens i nenes de diversos indrets de la Comarca van gaudir de diferents activitats esportives com bàsquet, bitlles, batuka, psicomotricitat i tennis taula. I fins i tot en aquesta última pares i mares es van animar a fer unes partides!

Entre organitzadors, acompanyants i participants vam gaudir d'aquesta trobada una cinquantena de persones. *Pere Mases*

SERVEI DE GASOIL A DOMICILI

**TALLER DE REPARACIONS
DE VEHICLES**

**TALLER AGRÍCOLA
NOGUEROLA**

Ctra. de Torà, s/n
Ardèvol de Pinós

Telèfon:

973 47 35 84

DOS VEÏNS DE CASTELLFOLLIT PARTICIPEN A LA XXX EDICIÓ DE LA MATAGALLS-MONTSERRAT

El passat 19 i 20 de setembre el Josep M. Freixes, jo i dos companys més, el Manel i el Xavi, vam participar a la travessa Matagalls-Montserrat (MM). És una prova no competitiva de resistència per camins de muntanya, l'objectiu originari de la qual era anar a peu des del cim del Matagalls (1.699 m), massís del Montseny, a la plaça del Santuari de Montserrat (709 m) en menys de 24 hores. Actualment, el punt de sortida és Coll Formic (1.145 m), al peu del Matagalls, en el municipi de El Brull.

El 1998 la sortida es va traslladar a aquest indret per tal d'evitar la degradació del sòl que, segons els estudis encarregats pel Servei de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona, provocava el pas de tantes persones en tan poc temps pel camí del Matagalls.

La Travessa es va instituir en memòria de Jaume Oliveras (1877-1957), sacerdot que fou un dels pioners de l'escalada al nostre país, el qual la realitzà per primera vegada el 4 d'agost de 1904. La primera edició se

celebrà el 1972 i s'anà repetint biennalment fins que a partir de l'any 1989 passà a fer-se cada any.

La MM és una prova puntuable per a la 12a.Copa Catalana de Caminades de Resistència de la FEEC (15 punts). El recorregut té una distància de 83,4 km i un desnivell acumulat de 5.980 m.

Per a nosaltres, participar a la MM ha estat una experiència fascinant. Participar en una travessa d'aquest tipus implica tantes coses, com ara conèixer nova gent, nous llocs, sentir i compartir un gran esforç durant moltes hores; conèixer el nostre cos, la nostra energia, les nostres possibilitats... i a més, és una oportunitat per passar-s'ho bé. Però tots els que som allà, sabem també que és una prova molt dura i que comporta cansament i sofriment. Evidentment hi ha moments de tot: moments d'eufòria, però durant el transcurs de la nit el cansament es va acumulant i poden començar a sortir butllofes, lesions i fins i tot et pots arribar a preguntar "que hi faig jo, aquí?".

LED S-C4

C/ Afores, s/n - Torà - Lleida - T. 973 46 81 00

**Làmpades de tots
els estils a preus
excepcionals**

Horaris:

8.30 - 13.30h / 15.00 - 18.45h

Dissabte 10.00 - 13.00h

La gent que coneix la prova l'acostuma a dividir en dues parts: els primers 45 km, fins a Sant Llorenç Savall i la resta fins al Monestir de Montserrat. La veritat és que els primers 45 km es fan força assequibles. Les veritables dificultats de la prova comencen a partir de Sant Llorenç amb la pujada al Coll de Grua i després també amb la pujada al Collet del Queixal al km 61 del recorregut. Tot i que la pujada de Monistrol al Monestir és molt dura, sobretot després de quasi 80 km a les cames, la força de veure l'objectiu complet fan que aquesta no sigui la dificultat més gran.

Encara que sembli contradictori, gaudir i Matagalls... és possible, però per això cal un nivell adequat d'entrenament previ i tenir molta força de voluntat.

El Josep M. és una persona amant de la muntanya i de tots els esports que en ella s'hi pot practicar. Durant molts anys ha realitzat diferents esports, des

de l'escalada, l'esquí, vol lliure, caminades de llarg recorregut, etc.

Algunes de les caminades més importants que ha fet han estat: la Marxa dels Castells de la Segarra, els tres monestirs, Rupit-Taradell, el GR11 que va de la Vall d'Aran fins al Cap de Creus, Manresa-Puigcerdà, de Rupit fins al Cap de Creus, etc.

També ha fet ascensions al Perú (Nevado Campa de 5.000 m) i als Alps (Gran Paradiso de 4.000 m). A més a més, cada any organitza des de la comissió de festes una caminada per la Festa Major que ens permet descobrir indrets pròxims a Castellfollit.

Que jo hagi participat en la Matagalls-Montserrat i altres caminades és en part gràcies a ell, m'ha encomanat les ganes de superació en nous reptes relacionats amb aquest món.

*Al servei de la comarca
des de 1895*

Telèf. 938698019
Floristeria 938680301

ah

AGRIPLANT HUGUET

SERVEI INTEGRAL DE JARDINERIA

Tècnic especialista en jardineria
Planificació, construcció i conservació de jardins

CENTRE DE JARDINERIA
c/ Folguera a Jorba s/n
08280 CALAF

Telèfon 655 63 35 20

"la Caixa"

Torà

Pl. de la Creu - Av. Solsona
25750 Torà

Tel. 973 46 40 20

Fax 973 47 38 15

e-mail: oficina.4378@lacaixa.es

EL PROGRAMA TVIST DE TV3, DE RAL·LI PER TORÀ

El passat 3 de novembre, la colla dels rallis de Torà, els GAS/TRAVAT, vam estar enregistrent amb un equip del programa Tvist de TV3. Alguns potser us preguntareu, com vàrem aconseguir que TV3 vingués a gravar als més novells d'aquest esport, que són els ral·lis... Doncs bé, dins l'espai "el repte", de l'esmentat programa, vam enviar-hi un e-mail perquè uns dels seus reporters pugés als nostres cotxes, per aprendre a fer de copilot de ral·lis. La idea va agradar molt a l'equip de TV3, i de seguida ens vam posar en contacte per concretar els detalls. Ho vam gravar tot dimarts dia 3 de novembre a la tarda. Primer vam fer pràctiques amb el meu cotxe, per aprendre a fer notes, que són les que canta el copilot durant els trams cronometrats. Però l'autèntic repte era pujar i baixar de l'Aguda al costat d'en Jordi Coscolla, amb el seu 206GTI.

En Marc Villanueva, reporter del Tvist, va sortir entusiasmat dels autos, i amb una cosa molt clara, als ral·lis, el copilot és vital per fer un bon crono i córrer molt "per on no es pot", assumint els menys riscos possibles. *Toni Padullés.*

TERÀPIES MANUALS

"Recupera la SALUT i el BENESTAR"

- Kinesiologia Holística
- Drenatge Limfàtic
- Quiromassatge i massatge en estirament
- Flors de Bach
- Reflexoteràpia podal

Carme Alsina. Tel. 938698534 - 635661405. **CALAF**

HORES CONVINGUDES i també DOMICILIS

Solucions als passatemps de la pàgina 47

Endevinalla: el mapa

Sudoku

6	2	7	8	1	5	9	4	3
1	5	3	4	6	9	8	7	2
8	9	4	3	7	2	1	6	5
2	3	6	9	4	8	7	5	1
5	4	1	7	2	3	6	8	9
7	8	9	6	5	1	2	3	4
9	6	8	1	3	4	5	2	7
3	1	2	5	8	7	4	9	6
4	7	5	2	9	6	3	1	8

**"Jo m'estimo
més una
rendibilitat alta"**

Ara tries tu. Amb el Pla Doble Opció obtindràs tranquil·litat per al futur i, alhora, et beneficiaràs dels estalvis en el present.

Perquè, per contractar el pla de pensions PlanCaixa Doble Opció, pots accedir a un dipòsit a 1 any i cobrar-ne els interessos en el moment de la

contractació o, si t'ho estimes més, endur-te un televisor o una càmera de vídeo, en funció de l'aportació que facis al pla de pensions i a partir d'un import mínim de 3.000 euros.¹

Parlem?

DIPÒSIT A 1 ANY

**%
TAE***

**INTERESSOS PER
ENDAVANT
per contractar el
pla de pensions
PlanCaixa Doble Opció**

*Interès nominal anual: 4,76%; liquidació d'interessos per endavant. Oferta vàlida per a les aportacions noves i/o els traspassos externs efectuats al PlanCaixa Doble Opció des d'altres entitats gestores, del 2 de novembre al 31 de desembre de 2009. A les quantitats que s'abonin se'ls aplicarà la normativa fiscal vigent. Promoció no acumulable a altres ofertes. Import màxim del dipòsit: el doble de les aportacions i/o els traspassos externs efectuats al PlanCaixa Doble Opció. Import màxim de l'emissió del PlanCaixa Doble Opció: 20 milions d'euros (conjuntament amb el pla de previsió individual GeroCaixa Doble Opció). Consulta la resta de condicions de la promoció.

1. Promoció vàlida per a les aportacions noves i/o els traspassos externs efectuats al PlanCaixa Doble Opció, des d'altres entitats gestores, del 2 de novembre al 31 de desembre de 2009 o fins que se n'exhaureixin les existències (2.000 televisors de 32", 2.000 televisors de 19" i 2.000 càmeres de vídeo) i limitada a un regal per client. El regal és un obsequi que ofereix VidaCaixa. Consulta les característiques tècniques dels articles a l'oficina. La promoció està subjecta a l'IRPF i no és acumulable a altres ofertes.

Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona, entitat depositària del pla de pensions PlanCaixa Doble Opció. Inscrita en el RM de Barcelona, tom 20397, foli 1, full B-5614, amb el número 3003. NIF G-58899998. VidaCaixa, SA d'Assegurances i Reassegurances, entitat gestora i promotora del pla de pensions PlanCaixa Doble Opció. Inscrita en el RM de Barcelona, tom 8402, llibre 7653, secció 2a, foli 128, full 97107. NIF A-58333261. RBE núm.: 402709.

Patrocinador de l'Equip
Olímpic Espanyol

www.lacaixa.es

Futbol europeu a Torà

L'equip de futbol de Torà va establir uns intercanvis esportius amb altres equips europeus de la mateixa categoria. Això els va permetre viatjar per diversos països d'Europa i rebre a Torà els equips que tornaven la visita per fer partits amistosos. L'organització corria a càrrec de l'empresa Euro-Building, de Barcelona.

Els viatges eren sufragats en part pels ingressos obtinguts pel futbol durant la temporada i cadascú es pagava la resta.

La foto correspon al 1970, durant el viatge a Bregens, al costat del llac Constanza, a Àustria. Allà van jugar dos partits, un dels quals contra l'equip de Schruns i van quedar empatats a 3 gols, tot i que plovia a bots i barrals. Al no saber l'idioma, recordo l'anècdota que a l'hora de menjar, ens enteníem fent dibuixos dels plats que volíem.

Altres països visitats van ser Alemanya i Holanda.

1.- Joan Coletes	7.- Jeroni Argerich	12.- Jeroni Argerich, Jr.	17.- Jaume Marimon
2.- Montserrat Massanés	8.- (Euro Building)	13.- ???	18.- Ramon Torra
3.- Ramon Santamaria	9.- Josep Sala	14.- Florenci Ribalta	19.- Jesús Alsina
4.- Josep Fustaguères	10.- Ramon Castellà	15.- Ramon Vila	20.- Josep Viladrich
5.- Antoni Solé	11.- Alfons Oliva	16.- Jaume Sangrà	21.- Felip Torreguitart
6.- Francesc Figuera			

JOLONCH MATILLAS, C.B.

CENTRE COMERCIAL

C/ Eres, 14
25750 Torà (Lleida)
Telf. 973473217

CLÍNICA DENTAL TORÀ

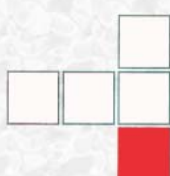

ADULTS - NENS
TOTES LES ESPECIALITATS

CHRISTIAN TAYEDA LEMA
Professor de la Universitat de Barcelona

De dilluns a divendres de 10 a 13 h. i de 16 a 20 h
Dissabtes, de 10 a 13 h

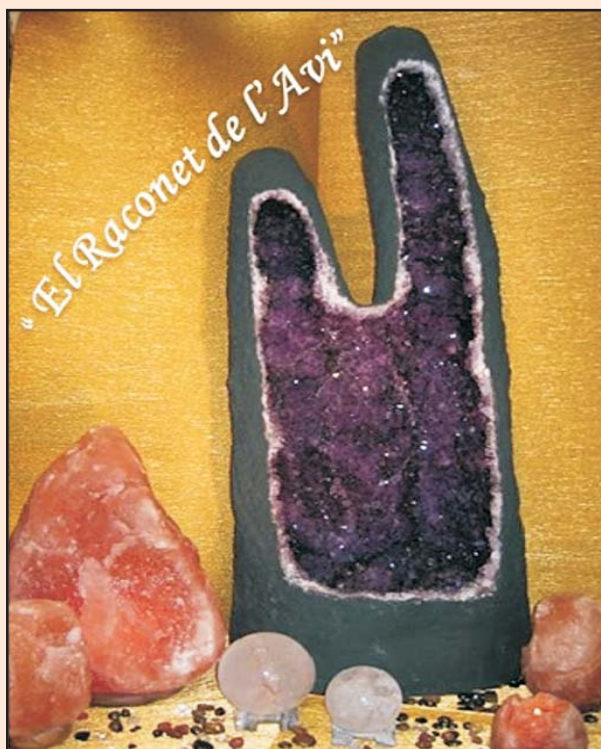
Dr. Maluqué, 1, 1er. 1a.
Telèfon 973 473 527
25750 TORÀ

VILAMU SA

Ctra. d'Andorra, 14
25750 TORÀ (Lleida)
Tel. 973 47 30 61
Fax. 973 47 34 36

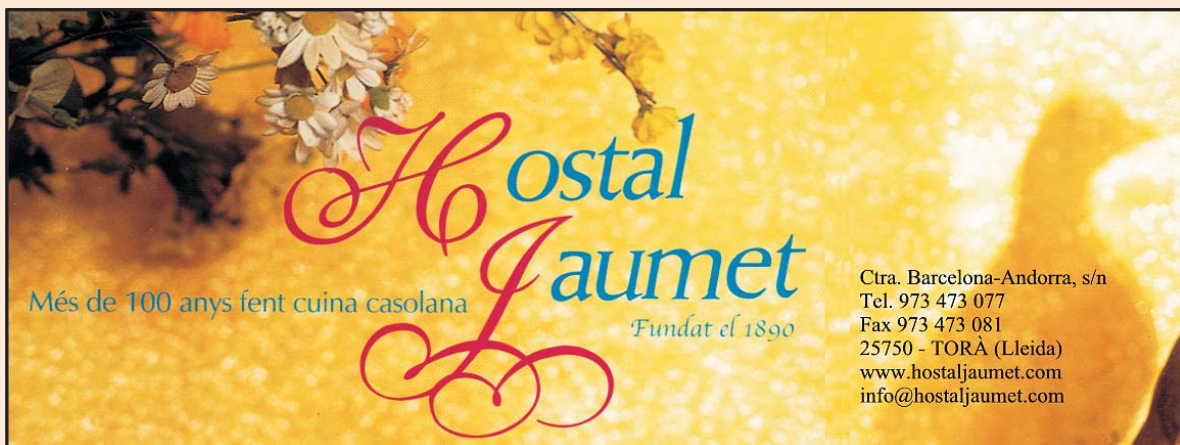
MARBRES, GRANITS, LLARS DE FOC, LÀPIDES,, MATERIALS PER A LA
CONSTRUCCIÓ, MOBILIARI PER A LA CUINA I BANY, MAQUINÀRIA,
PINTURES, MUNTATGE DE PLADUR, ELECTRODOMÈSTICS

Artesania i taller propi
Des de l'any 1965 en or, argent i pedra fina.

VISITA'NS

C/ Raval de Sant Jaume, 11 Calaf Tlf. 93 8681040

Hostal Jaumet

Més de 100 anys fent cuina casolana

Fundat el 1890

Ctra. Barcelona-Andorra, s/n
Tel. 973 473 077
Fax 973 473 081
25750 - TORÀ (Lleida)
www.hostaljaumet.com
info@hostaljaumet.com

ELECTROINSTAL·LACIONS

MASANÉS

ELECTRICITAT FONTANERIA CALEFACCIÓ
Tel-Fax: 973473200 Plaça del Vall, 34. 25750 TORÀ (Lleida)

- REPARACIÓ GENERAL
- GRUA PERMANENT
- TAXI

Taller

TORANÈS

d'A. FERRER

COMPRA I VENDA DE VEHICLES NOUS I D'OCASIÓ

Ctra. Andorra S/N Tels.: 973 473 080 - 607 559 909
25750 TORÀ (Lleida)

ANTIGA CASA
"Maolí"
EMBOTITS ARTESANS

- MATANÇA
- ELABORACIÓ
- DEGUSTACIÓ

Quatre generacions al servei del client

Pl. de la Creu, 7 - 25750 TORÀ Tel. 973 473 051
www.casamagi.com cosco@viladetora.net